

Sid 2 | **LEDAREN:** Präster i Sverige tror som kyrkofäderna, enligt stor undersökning. Samtidigt blottas deras behov av andlig gemenskap till vardags.

TORSDAG 21 APRIL. NR 16/2016

Lägerledare
måste våga
hjälpa
Sidan 10

Församlingar
ritas om
i Östnyland
Sidan 3

Kantorn
som älskar
sin kör
Sidan 12

IT-räddarna
Sidan 8

Svenska präster tror starkt på uppståndelsen

En bred majoritet av Svenska kyrkans präster har en konkret tro på att Jesus uppstod.

Resultaten talar mot fördomarna om en sekulariserad kyrka som är svag i trosfrågor. **SIDAN 4**

Tillfreds mitt i sjukdomens ovisshet

Sidan 2

Våga vara liten och
krypa upp i Guds hand
Sidan 6

Hungerstrejkade
för rätten att rösta
Sidan 13

Kyrkböckerna avslöjar
förfädernas äventyr
Sidan 7

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Den dolda andliga svälten

KP EN AV de mest rotade fördomarna i våra kyrkliga sammanhang är berättelsen om den hårt sekulariserade systerkyrkan i väst. Visst, historien har fört kyrkorna i Finland och i Sverige i olika fåror. Ändå visar den stora undersökning som Svenska kyrkan låtit göra bland sina präster att de inte är beredda att kliva utanför trosbekännelsens ramar i första hand. Det första resultatet man publicerar handlar om en av de stora knäckfrågorna, den som utmanar inte bara nutida kristna utan också blev en vattendelare för dem som var med från alla första början: nämligen uppståndelsen. Kan man verkligen tro att någon som har dött ska börja leva igen? Påskens budskap lyder: Ja. Paulus brottas med frågan i breven till de första efterföljarna, och förklarar att det hela står och faller med detta. Hans slutsats är drastisk: Om uppståndelsen inte är sann, är tron meningslös och de kristna en skara lögnaktiga stackare. Uppståndelsen har som mycket annat också alternativa teologiska diskurser. Rent allmänt har det kanske rätt en viss osäkerhet kring hur "andra" tror och tänker. Men den svenska undersökningen visar med tydlighet att de svenska prästerna tror på den tro de predikar – även om det kanske borde vara en självklarhet. Över nittio procent instämmer helt eller delvis i utsagan att Jesus uppstod från de döda.

DET SMULAR sönder teorin om Svenska kyrkans interna förfall. De som leder den kyrkan i tro har också kvar sin tro. Det gäller även om deras uppfattningar i vissa teologiska frågor är väldigt olika. En av de tillfrågade prästerna vill göra en skillnad mellan sekularisering och bibelsyn genom att säga att det handlar om vem man ser som uppdragsgivare, "den som talar dagligen med Jesus är inte sekulariserad".

I samma veva lyfter han fram något som är ännu viktigare. För det första finns det ett glapp mellan hur medlemmarna i stort tror och hur de anställda tror. Det är naturligt i folkkyrkor av den modell våra länder har. Att överföra uppfattningarna direkt på de anställda, och särskilt prästernas, skara ger ett felslut. För det andra talar de anställda rätt tyst sinsemellan om sin tro.

ITYSTNADEN blir det lätt att tro att man själv tror väldigt anorlunda än alla andra. Och då slår osäkerheten till. Det är här sekulariseringsfaran ligger. Den mekanismen är densamma vare sig det gäller kyrkans medarbetare på västra eller östra sidan av Bottniska viken. Det teologiska och andliga samtalet på vardagsplanet stryps, och risken är att de andliga medarbetarna själva drivs in i en andlig svält där var och en får klara sig på egen hand så gott det går.

Det är tragiskt om automatiken gör att den som axlar någon form av ledarskap i kyrkan samtidigt mister sin egen andliga näringsmedel. Därför är det bra med de satsningar som gjorts i det här avseendet också i vårt eget stift.

I trosgemenskapen ligger den väldiga styrka som både ger ny kraft och nya visioner.

"I tystnaden blir det lätt att tro att man själv tror väldigt anorlunda än alla andra."

PROFILEN: EVA KLEMAN

"När allt var färdigt kom läkaren ut och grät och sa: Du trodde att det var möjligt, men ingen av oss trodde."

Lite klokare, lite snällare

– Jag kan nästan tycka att det är ett större under av Gud att orka hålla mig under armarna än att göra mig helt frisk, säger Eva Kleman, nyutnämnd kommendör för Frälsningsarmén i Sverige och Lettland.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Eva Kleman och hennes man Johnny, sedan tre år tillbaka territoriella ledare för Frälsningsarmén i Finland och Estland, ska återvända hem till Sverige i juli. När nyheten kom var det någon i kåren som sa: Jag förstår inte vad de pratar om när de säger att ni ska "hem". "Hem" är väl här i Finland?

Paret Kleman kom till Finland för första gången år 2008, stannade i tre år, verkade sedan i Sverige i tre år, och återvände till Finland för ett nytt förordnande på tre år. Nu är flyttasset packat igen. Som vi finländare så ofta gör försöker jag få Eva Kleman att göra en liten jämförelse länderna emellan. Det går hon inte med på.

– Generellt tycker jag att finländare jämför sig så mycket att det inte är hälsosamt. Ni är ju bäst i världen på att vara Finland. Jag tror att man både som person och nation ska fråga sig: Vem är jag och vad kan jag bidra med? Inte snegla på hur andra gör.

Det är precis så jag uppfattar Eva Kleman, som en person som är så trygg att hon inte sneglar på andra. Hon växte upp i småstaden Motala, började i Frälsningsarméns söndagsskola. Som sjuåring hörde hon sången: *Låt mig få höra om Jesus, skriv i mitt hjärta vart ord*.

Hon misstänkte att det kunde göra ont att skriva ord i hjärtat, särskilt om det gjordes med en vass blyertspenna. Ändå bestämde hon sig för att knäböja vid botbänken.

– Det var min frälsningsupplevelse. Den har naturligtvis utvecklats sen dess.

Efter gymnasiet blev hon intresserad av politik, men beslöt sig för att satsa ett år av sitt liv på Frälsningsarmén, som en sorts tack för allt hon fått.

– Jag hade tänkt det som en sorts avslut, men under det året märkte jag att det var något jag inte kunde avsluta. Jag blev övertygad om att det var Guds plan

att jag skulle jobba för Frälsningsarmén.

Så blev det. I officersskolan träffade hon sin man Johnny Kleman. Han är frälsningssoldat i femte generation.

– Själv är jag inte uppvuxen i frikyrklig miljö. Därför har jag en ganska odramatisk inställning till förändringar inom organisationen eller dess roll i samhället. Om man lever med ett tydligare arv och historia är kanske sorgen och frustrationen större.

Själv ser hon inga tecken på att människors längtan efter gemenskap eller mening med livet skulle ha avtagit.

– Man söker kanske på andra ställen, och hittar inte bara ett svar. Men jag kan tycka att de människor jag möter som verkligen hittat något, de är väldigt medvetna om vad de tror på och varför. Jag föredrar en sådan människa framför en som vuxit upp i en kyrklig miljö utan att veta vad det handlar om.

Du har fått en ny chans!

Hon var bara 21 år då hon blev kärledare för Frälsningsarmén i Karlskrona.

– Jag har mycket att tacka dem för, att de var snälla mot mig! skrattar hon nu.

Olika uppdrag inom armén har lett till att paret bott på många håll i Sverige. Den första utlandskommenderingen skulle egentligen leda dem till Pakistan, där Frälsningsarmén faktiskt är det största kristna samfundet.

Men då blev Johnny Kleman allvarligt sjuk. Först fick han en inflammation i hjärtklaffen som gjorde att alla tankar på ett uppdrag i Pakistan måste skrinläggas. Sedan, en dag på sommarstugan, brast hans kroppspulsåder. När Eva Kleman körde honom till akuten var han medvetlös.

– Under operationen kom narkosläkaren ut och sa: Det går inte. Finns det anhöriga som vill se honom måste de komma nu.

Att hitta stället där ådern brustit var

omöjligt. Men Eva Kleman svarade: Det gör ingenting om inte du tror att det går, för jag tror det.

– Dumt och naivt, kan man tycka. Men när operationen var över kom läkaren ut och grät och sa: Du trodde att det var möjligt, men ingen av oss trodde.

Efter att paret repat sig från den pårens kändes det som en trygg och bra lösning att ta emot ett uppdrag i Finland. Men under följande uppdrag i Sverige var det Eva Klemans tur att bli sjuk. Hon hade sett lite dåligt, haft huvudvärk, och gjorde ett besök hos ögonläkaren. Det visade sig att hon hade en ovanlig form av ögoncancer. Hon kommer aldrig bli helt frisk och måste regelbundet gå på kontroller.

Hur har den upplevelsen präglat dig?

– När min man blev sjuk tänkte jag att när man drabbas av något svårt får man inte förbli samma mänska som man var tidigare, man måste bli lite klokare, lite snällare eller mer insiktsfull, sjukdomen måste ha gjort något med en. Jag sa till min man att nu har du fått en ny chans, det måste få påverka dig.

När hon själv var i samma situation insåg hon att det är jättelätt att bli precis lika gnällig som innan.

– Så jag brukar säga att jag vill försöka komma ihåg min sjukdom, komma ihåg hur jag känner, för jag vill att den ska ha gjort mig lite bättre. Annars är det svåra jag gått igenom helt bortkastat.

Hennes tro har inte varit ett vaccin mot osäkerhet och rädsla.

– I den stund jag fick beskedet var jag lika knäckt som vem som helst. Och i samma andetag säger jag: Självklart är det också något annat som griper in! Det handlar inte om att jag orkar be eller tänka en massa positiva tankar, det är min djupast liggande tro som klickar in och bär och lyfter mig.

Givetvis har hon frågat Gud: Varför gör du mig inte helt frisk?

– Samtidigt är jag övertygad om att den grundtrygghet jag har, en känsla av att vara glad och tillfreds mitt i allt kaos, den har Gud gett mig. Förmågan att kunna gnaga mig framåt i eländet. Jag kan nästan tycka att det är ett större under av Gud att orka hålla mig under armarna än att göra mig helt frisk.

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A,

68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Liisa Mendelin
tfn 040 831 6322
Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788
Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Nina Österholm
tfn 040 831 6836
Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi
Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare: Fontana Media Ab
Bank: Danske Bank
IBAN: FI34 80001301 158540
BIC: DABAFIHH

Paradbild: Sofia Torvalds

Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
+ **Moms 24%**

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.
Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Annonsdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.

Annonsförsäljning:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Robin Norrbäck,
tfn 044 027 0293,

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

HÄR, i Templet på Nylandsgatan i Helsingfors, har Eva Kleman fortfarande sitt arbetsrum. Men i hemmet i Munksnäs samlas redan flyttlådorna på hög inför det nya uppdraget i Sverige.

EVA KLEMAN

FRÅN 1 JULI KOMMENDÖR I FRÄLSNINGSARMÉN.

FAMILJ: MANNEN JOHNNY KLEMAN OCH EN VUXEN SON.

GILLAR ATT PÅTA I TRÄDGÅRDEN, ATT LÄSA, SKRIVA, SJUNGA, GÅ PÅ TEATER OCH KONST-UTSTÄLLNINGAR. ÅKER GÄRNA MOTORCYKEL.

Nya församlingsstrukturer planeras i Borgå- och Lovisatrakten

ÖSTNYLAND. Kanske redan vid årsskiftet bildar församlingarna i Askola, Mörskom, Pukkila och Borgnäs en ny samfällighet tillsammans med Borgåförsamlingarna. I början av juni tar församlingarnas beslutsfattare ställning till frågan. De svenska församlingsmedlemmarna berörs inte så mycket av beslutet i det här skedet.

Planerna på att slå sam-

man församlingar i Lovisatrakten har inte kommit lika långt, och där vill domkapitlet i Borgå inte skynda. Det handlar alltså om församlingarna i Lovisa, Pernå, Liljendal, Lappträsk och Strömfors.

I maj ska domkapitlet utnämna en utredningsman som utreder läget för de svenska församlingarnas del.

– Vi vill inte göra nå-

got förrän vi vet vad vi gör, säger **Clas Abrahamsson** vid domkapitlet i Borgå.

Utredningsmannen ska undersöka olika möjligheter och presentera dem för de berörda församlingarna.

– Preliminärt har vi diskuterat en modell med två församlingar, en finsk och en svensk. Men det kan bli en annan modell också.

Helsingfors domkapi-

tel, som basar för de finska församlingarna, hade ursprungligen önskat att man gått raskare framåt. Men Clas Abrahamsson säger att domkapitlet nu är överens om att det gäller att skynda långsamt.

– Vår erfarenhet från tidigare sammanslagningar visar att en sammanslagning måste förberedas grundligt.

LOVISA KYRKA. FOTO: ARKIVBILD

Först gör utredningsmannen en utredning, sedan får församlingarna ta ställning till den, efter det gör domkapitlet ett förslag som skickas till Kyrkostyrelsen. En sammanslagning i Lovisatrakten är möjlig tidigast år 2018.

■ SOFIA TORVALDS

Svenska präster starka i tron

UPPSTÅNDELSEN. En stor majoritet av Svenska kyrkans präster har en konkret tro på att Jesus uppstod och säger nej till en mer symbolisk tolkning av uppståndelsen. Det visar en stor ny studie.

TEXT: KRISTOFFER MORÉN ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

”För mig innebär orden om Jesus uppståndelse att Jesus uppväcktes av Gud, och att hans döda kropp fick liv så att han kunde lämna graven.”

Det påståendet instämmer över 90 procent av prästerna i, helt eller i viss mån, visar den nya undersökningen ”Prästers tro” som kyrkokansliet i Sverige har gjort.

Svenska kyrkans präster är ganska konkreta i sin tro, utan att för den skull vara konservativa, säger Erika Willander, forskare vid analysenheten och en av de ansvariga för studien.

Prästerna fick också ta ställning till påståendet ”Orden om Jesus uppståndelse ska inte uppfattas bokstavligt. Jesus dog, men berättelsen om honom och hans liv lever vidare”. En stor majoritet, 86 procent, av prästerna som svarar instämmer inte alls, eller är mycket tveksamma. 14 procent av de som svarat instämmer ”i stort sett” eller ”i viss mån”.

Ganska många, 118 stycken, har inte svarat på denna fråga.

En tolkning är att frågan kan ha upplevts som svår att besvara. ”Vet inte” fanns inte som svarsalternativ, säger Erika Willander.

Inre sekularisering falskt rykte

Studien är omfattande. Ett representativt urval av präster, omkring 1 800 av Svenska kyrkans cirka 3 500 yrkesaktiva präster, fick en webbenkät med frå-

gor om fem teologiska områden. Uppståndelsen var ett av dessa områden. 1 348 präster svarade, svarsfrekvensen är 74 procent.

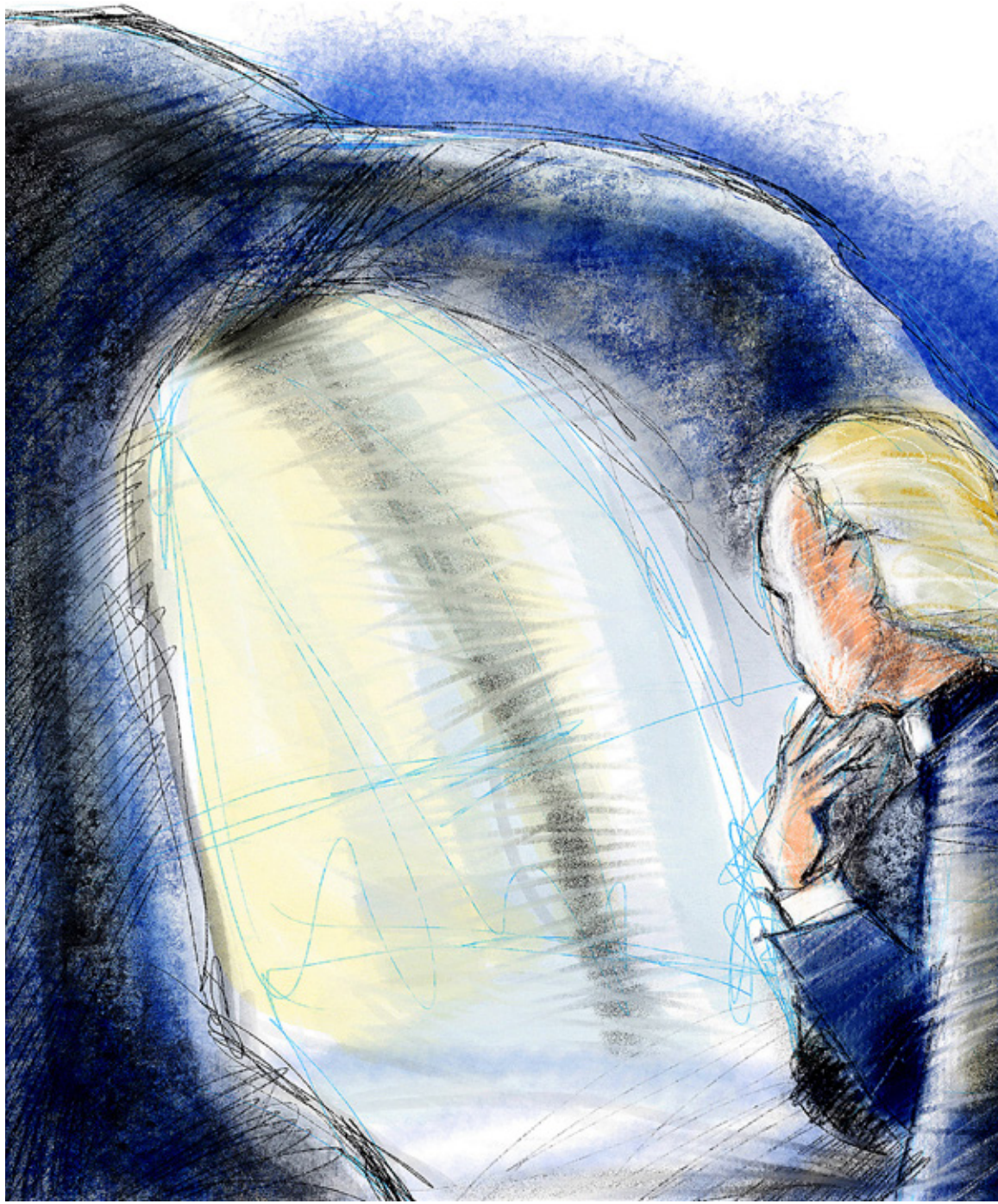
Det är en väldigt hög svarsfrekvens, prästerna var mycket intresserade av att svara. Många fler svarande än i andra undersökningar kryssade också i att de var villiga att låta sig intervjuas, säger hon.

Det syns inga könsskillnader i svaren, men det finns skillnader mellan stiftet, och mellan nyvigda präster och de som varit präster längre. Vilka skillnaderna är vill Erika Willander inte avslöja förrän hela undersökningen presenteras, senare i vår.

Erika Willander säger att undersökningen inte stöder teorin om att det skett en omfattande inre sekularisering i Svenska kyrkan, åtminstone inte vad gäller prästerna.

Det är slående att prästerna väljer konkreta påståenden framför de som kan uppfattas som vaga och fria i tolkningen. Resultaten går emot det som

”Resultaten går emot det som ofta sägs, att Svenska kyrkan är vag i trosfrågor.”
Erika Willander

BARA 3,6 procent av Svenska kyrkans präster kan inte alls instämma i påståendet att Gud uppväckte Jesus döda kropp så att han kunde lämna graven.

ofta sägs, att Svenska kyrkan är vag i trosfrågor, säger hon.

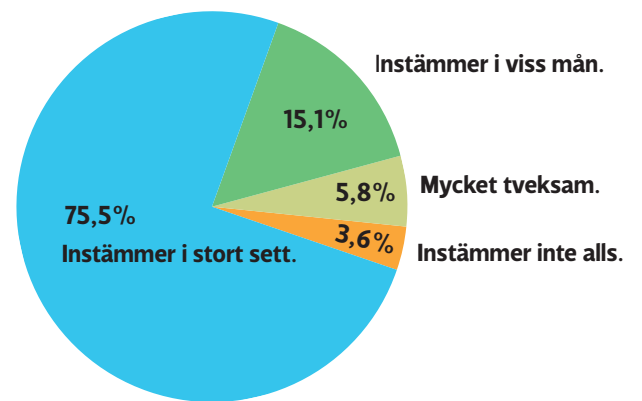
I Svenska kyrkans medlemsundersökning från 2011 svarade bara sex procent av medlemmarna att de är flitiga gudstjänstbesökare och ungefär 15 procent svarade att de tror på Jesus Kristus och på att man kan få bönesvar.

Går prästerna i takt med medlemmarna om deras tro är mer konkret och traditionell?

Vi har låtit prästerna ta ställning till teologiska frågor. I andra religionssociologiska undersökningar brukar man använda mer kategoriska frågeställningar, som om man tror eller inte. Det är olika frågor, så jag kan inte svara på hur stor skillnaden är mellan vad medlemmarna och vad prästerna tror på.

Texten publiceras med tillstånd av Kyrkans Tidning, där den först ingick.

PÅSTÄENDE: ”Jesus uppväcktes av Gud och hans döda kropp fick liv så att han kunde lämna graven.”

FLYKTINGARBETE ÅBO

Dörren står fortfarande öppen

Från maj är inte lägergården Heinänokka på ön Satava i Åbo längre flyktingboende. De asylsökande flyttas till andra enheter. Men Åbo och S:t Karins kyrkliga samsälligheter har beslutat att Heinänokka står redo också nästa vinter, ifall antalet flyktingar som kommer till Finland ökar igen, skriver Åbo Underrättelser. Det är Röda Korset som ansvarat för flyktingboendet.

Dessutom kommer en pastor och en diakoniarbetsare att fortsätta arbeta med flyktingfrågor på deltid en tid framöver.

ENTRÉAVGIFT TEMPELPLATSENS KYRKA

Stora grupper ska betala

Tölo församling planerar att införa avgifter för besök i Tempelplatsens kyrka i Helsingfors. Det populära turistmålet gästas sommartid av tusentals turister om dagen, av dem kommer 70–80 procent via resebyråer. Det är dessa avgiften gäller, inte enskilda personer.

Vi kan inte längre motivera att de underhållskostnader som uppstår på grund av de här busslasterna ska betalas med kyrkoskatt, säger kyrkoherde **Auvo Naukkarinen** till tidningen Kirkko ja kaupunki.

Avgiften kan vara kring 2,50 euro. Beslut tas i höst.

SCOUTING FÖRSAMLINGAR

Allt fler scouter i församlingen

Över 32 000 scouter deltog i församlingarnas scoutgrupper under år 2015, vilket innebär en ökning på 5 procent jämfört med året innan. Antalet deltagare vid scoututfärder och -läger har vuxit med hela 27 procent.

Det som är lockande med scoutingen är att unga församlingsmedlemmar själva får styra och ansvara för verksamheten, säger **Katri Vappula**, sakkunnig gällande församlingarnas scoutarbete.

Söndagen den 24 april firas scouternas kyrkhelg.

Han frågar församlingen

DIALOG. Mårten Mårtensson vill vara i takt med församlingsborna. Därför skickar han e-post med frågor till dem innan han skriver sin predikan.

TEXT: KAJSA SÖDERBERG

En nära kontakt med sina församlingsmedlemmar, för att veta vad de tycker, är grundläggande för prästen **Mårten Mårtensson**. Därför arbetar han med tre verktyg: samtalsgrupper, enkäter och i förväg mejlade predikningar. Inför gudstjänsterna i påsk ville han veta mer om synen på uppståndelsen.

– Just uppståndelsen är det som dagens rationella människor har svårast att hantera. Därför ställde jag tre mejlfrågor: Skulle du en gång vilja möta dina nära som nu är döda? Om du svarar ja, tänker du dig någon form av uppståndelse? Vad tänker du om Jesu uppståndelse?

Påsknattsmässan i Ekerö kyrka är en av tre gudstjänster som Mårten Mårtensson, 81 år i augusti, ansvarar för under påskhelgen. Inför gudstjänsterna har han, för att vara i fas med sina församlingsbor, mejlat ut en enkät till 160 personer, spridda över åldrar, yrken, kön och geografi.

– Jag har fått veta mycket intressanta saker. De allra flesta vill träf-

fa sina kära igen. En kvinna berättade att hon såg på uppståndelsen som en saga, medan en annan trodde bokstavligt talat på Jesu återkomst, de dödas uppståndelse och ett evigt liv, ytterligare en annan svarade att själen är odödlig och kontaktbar för andra under jordelivet besläktade själar. Många rationella nutidsmänniskor har svårt att ta till sig tanken på uppståndelsen, både vad gäller Jesus Kristus och de närmaste.

Två intressen driver Mårten Mårtensson att arbeta på det här sättet, nära dem som han talar till.

– Forskaren i mig är nyfiken på att ta reda på hur människorna tänker om de här stora sakerna. Predikan innebär ett tilltal till människor som är avhängigt av var människor finns och vad de tänker. Om jag talar om saker som människor inte är intresserade av blir det ju helt mossigt.

– Under mina teologistudier formades jag av **Gustaf Wingren** som ansåg att Guds ord blir Guds ord i tilltalet med människan. Därför måste vi veta vad människor tänker och tror.

Hans samtalsgrupper, Teologi för nyfikna, i Ekerö pastorat är uppskattade.

– Jag är där för att prata med människor, inte för att vara en religiös kontrollant. Även en ateist är ju bunden av den kristna tron, eftersom ateisten är kontra något. Alla människor har intresse av tro- och livsåskådningsfrågor.

Prästerna hinner inte tro

SEKULARISERING. Prästerna hinner inte fördjupa sin tro och därför pågår en inre sekularisering trots allt. Det menar anställda själva inom Svenska kyrkan.

TEXT: KRISTOFFER MORÉN

– Siffrorna är glädjande, men som man bör kunna förvänta sig i en kristen kyrka. Påskhälsningen "Kristus är uppstånden!" är ju grundläggande för kyrkans tro och liv, säger **Ragnar Persenius**, biskop i Uppsala stift.

– Om inte Kristus har uppstått är vår förkunnelse tom, likaså vår tro, som det står i en av påskdagens texter.

Ragnar Persenius har varnat för en inre sekularisering i kyrkan, men undersökningsresultatet säger inte att den inte finns.

– Den inre sekulariseringen avgörs inte bara av prästernas tro.

I Sverige råder ett underskott på kunskaper om kristen tro, erfarenheter av kristet liv och relationer till kyrka och kristen tro, menar han.

– När underskottet växer bland kyrkans medlemmar och aktiva är det en inre sekulariseringsprocess,

säger Ragnar Persenius.

– Men den inre sekularisering som oroar mig mest är när medarbetare i kyrkan inte deltar i gudstjänster och församlingsliv utanför arbetstid eller vid sidan om sina uppdrag.

Ulf Lindgren, komminister i Stockholms domkyrkoförsamling, skrev nyligen i en debattartikel i Kyrkans Tidning att arbetsmiljöproblemen i kyrkan kan kopplas till inre sekularisering.

Han tycker att studiens resultat är ganska väntat.

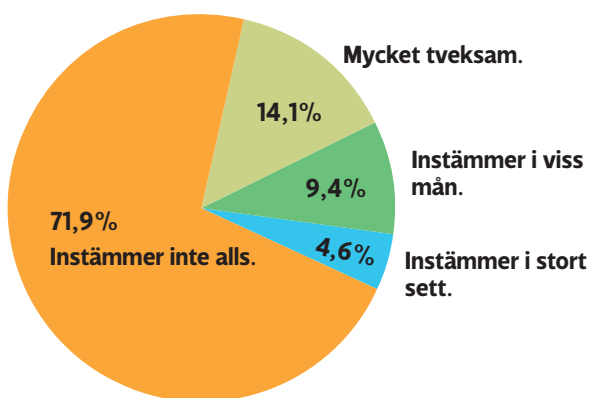
– Men jag kopplar inte bibelsyn – om Jesus uppståndelse är en historisk händelse, eller ett sätt att förstå livet, eller både-och – till sekularisering.

Ulf Lindgren menar att sekulariseringen handlar om vem man ser som sin uppdragsgivare och om man dagligen talar med Gud eller om man bara talar om Gud.

– Talar jag med Jesus, då är jag inte sekulariserad. Gör jag det inte blir jag en samhällsaktör som tänker på målgrupp, publik, marknadsföring och besöksstatistik, som i ett företag, säger han.

– Tron är inte problemet, präster tror, men de är uppfyllda av annat. Detta är mer en arbetsmiljöfråga än en trosfråga.

PÅSTÅENDE: "Orden om Jesus uppståndelse skall inte uppfattas bokstavligt. Jesus dog men berättelsen om honom och hans liv lever vidare."

FAKTA OM UNDERSÖKNINGEN

• **Frågor ställdes** i webb-baserade enkäter.

• **Prästerna fick** uppge ålder, kön, prästvigningsår och stift, samt svara på frågor om inställning till Jesu uppståndelse, evigt liv, försöningen, under och Svenska kyrkans troslära.

• **1 348 präster**, 74 procent, svarade på undersökningen.

• **Erika Willander** och Niclas Blåder på kyrkokansliet har analyserat datamaterialet.

• **Undersökningen publiceras** i sin helhet under våren 2016.

VASA
HandiTec

- Apuvälineiden myynti
- Huolto, varaosat
- Asuntojen / autojen muutostyöt ym.
- Hjälpmedels försäljning
- Service, reservdelar
- Bostads / bilanpassningar m.m

Sundomintie 49 Sundomvägen
050 597 8374, 010320 7080
info@handitec.fi www.handitec.fi

BERNYS
CAFÉ & RESTAURANT

Researrangörer, föreningar och företag
Kvarkens världsnaturarv är värt ett besök!

Vi står till tjänst med kryssningar för grupper
upp till 50 personer inom världsarvsområdet.
Kaffe, lunch eller middag i vår restaurang vid Replotbron.
Välkomna!

Närmare information och bokningar:
info@berny.fi Tel. 06 352 1200

www.nordicsale.fi

2500 st. FÖNSTER och DÖRRAR.
Kolla måtten på nätet!

snabbt och förmånligt

NORDIC sale Kuusitie 1 Bosund
(06) 721 0111
sale@nordicsale.fi

Jag är trygg

Handen

Tänk på en hand.
Det här är en hand som är stor och trygg.
Du behöver aldrig vara rädd för den här handen.
Det är Guds hand.
Handen är så stor att du kan klättra upp i den, om du vill.
Du måste inte.
Om du klättrar upp på handen känner du kanske hur handen gungar dig.
Gungar... gungar... gungar...
I den här stora, trygga handen kan du krypa ihop som en liten hundvalp, eller som ett riktigt litet barn.
Vila där en stund.
Du kan hålla ögonen stängda. Gud bär dig.
Och sedan när du vaknar och klättrar ner från handen har du en skön, trygg känsla i hela dig.
Gud är inte långt borta. Du får när som helst klättra upp i Guds hand.

(tystnad)

ILLUSTRATION: MERVILINDMAN

FAMILJ. Lägg din hand på barnets huvud. Koncentrera dig på ett varmt, gyllengult ljus. Om du tror på Gud, tänk då på Gud. Gör dig en bild av barnet, omgivet av det varma ljuset, glatt och tryggt. Lita på att ditt barn blir just den människa hon verkligen är.

Händerna i vardagen

Beröring. Mänsklighetens äldsta läkekonst. Instinktivt rör vi vid den som vi vill trösta. För ett barn är den goda beröringen allt. Det är viktigt att komma ihåg i denna tid av pedofilskandalerna. Välsignelse sker också ofta med hjälp av händerna. För en del kan beröringen vara en bekräftelse: Jag är här. För andra är beröringen ett sätt att förmedla en större kraft. Ett av de största privilegierna för den som har en tro är just detta, att uppleva hur man via beröringen får förmedla en kraft som är mycket större än man själv är. Men god beröring är alltid god, oberoende av vår tro.

Beröring räddar

Du har kanske hört berättelsen om spädbarnsavdelningen på ett sjukhus – i en del versioner ett barnhem – i någon sovjetisk, eller kanske rumänsk, stad någon gång på järnriddans tid – eller kanske lite senare? I vilket fall som helst handlar berättelsen om en biståndsarbetare som blir förbryllad över att det barn som ligger i sängen närmast dörren alltid tycks ha större chans att tillfriskna än barnen i de andra sängarna. Det barn som får sängen närmast dörren överlever alltid. Så småningom går det upp för arbetaren att avdelningens städerska har för vana att ta sig en vilopaus på stolen intill dör-

ren. Och medan hon sitter där lyfter hon upp barnet i den närmaste sängen och håller det i sin famn.

Det här är en så kallad vandrings-sägen. Ingen kan med säkerhet säga vad som verkligen hände, och var. Men berättelsens kärna är sann: beröring räddar.

DEL 2

ALLT ÄR NÄRA

I en femdelad serie skriver Monica Vikström-Jokela om hur det heliga kan skymta fram mitt i vardagsbestyren, här och nu, i ert hem. Texterna är ett plock ur boken *Allt är nära*, en bok för vuxna som delar sin vardag med barn. Varje text kompletteras med en kort meditation ur *Hej Gud, här bor jag!* – Barnens bönbok.

Monica Vikström-Jokela är redaktör, författare och regissör. Böckerna ovan är utgivna på Fontana Media.

”Jag är Guds händer. Genom mina händer kan Guds godhet ta form i vardagen.”

Händerna i vår tro

En stor del av den kristna tron förverkligas genom händerna. Vi använder händerna till exempel när vi välsignar någon. Den här urgamla seden, att förmedla kraft och skydd till en annan människa genom att placera händerna på hennes huvud, tillämpar vi ju också vid dop. Med hjälp av mina händer tar jag på mig Guds beskydd när jag ritar korstecknet. Händer räcker mig bröd och vin vid nattvardsbordet. Handen är också en bild av Gud. Hurdan är den handen?

Först ser jag för mig bilden av en stor hand, som jag kravlar upp på. När jag var liten jagade den bilden bort mardrömmarna. Jag rullade ihop mig och kände efter hur den stora handen bar mig, gungade mig. Sången *Det gungar så fint när han bär dig, mitt barn* känns fortfarande alldeles realistisk. Gud är ofattbart stor.

Min andra bild av Guds hand är den första bildens motsats. Ändå känns den lika riktig. Jag hittade den för många år sedan i en dikt av **Ylva Eggehorn**. ”Han har ju bara dina händer”, skriver hon. Jag är Guds händer. Genom mina händer kan Guds godhet ta form i vardagen.

Han har bara våra händer. I den bemärkelsen är Gud lika liten som vi.

En bön i trygghet

Nu kryper jag upp i Guds hand, ingenting farligt kan röra mig här. Jag sover hela natten och det är Gud som bär.

EN MEDITATION OM TRYGGHET

Det här är en liten meditation. På det här sättet kan vi också umgås med Gud, det är ett slags bön utan ord. Den vuxne läser långsamt:

Inledning

Nu ligger jag här, på golvet. Jag ligger alldeles stilla. Det är tyst. Nästan alldeles tyst. Jag lyssnar på hur jag andas. Jag andas in – jag andas ut. In – och ut. In – och ut. Jag är här. Här är det bra att vara.

Gå nu över till meditationsbilden ”Handen” ovan.

Avslutning

Ligg alldeles stilla en liten stund till. Lyssna på hur du andas. In – och ut. In – och ut. Här är det bra att vara. Snart blir det dags att öppna ögonen. Ligg stilla ännu ett tag. Nu kan du öppna ögonen. Vi är här.

Upptäck din egen historia

SLÄKT. – Det blir som en sjukdom! säger släktforskaren Margaretha Lindholm om sin hobby. Om sekretessbestämmelserna vållar problem för forskaren kan församlingen hjälpa.

TEXT : SOFIA TORVALDS

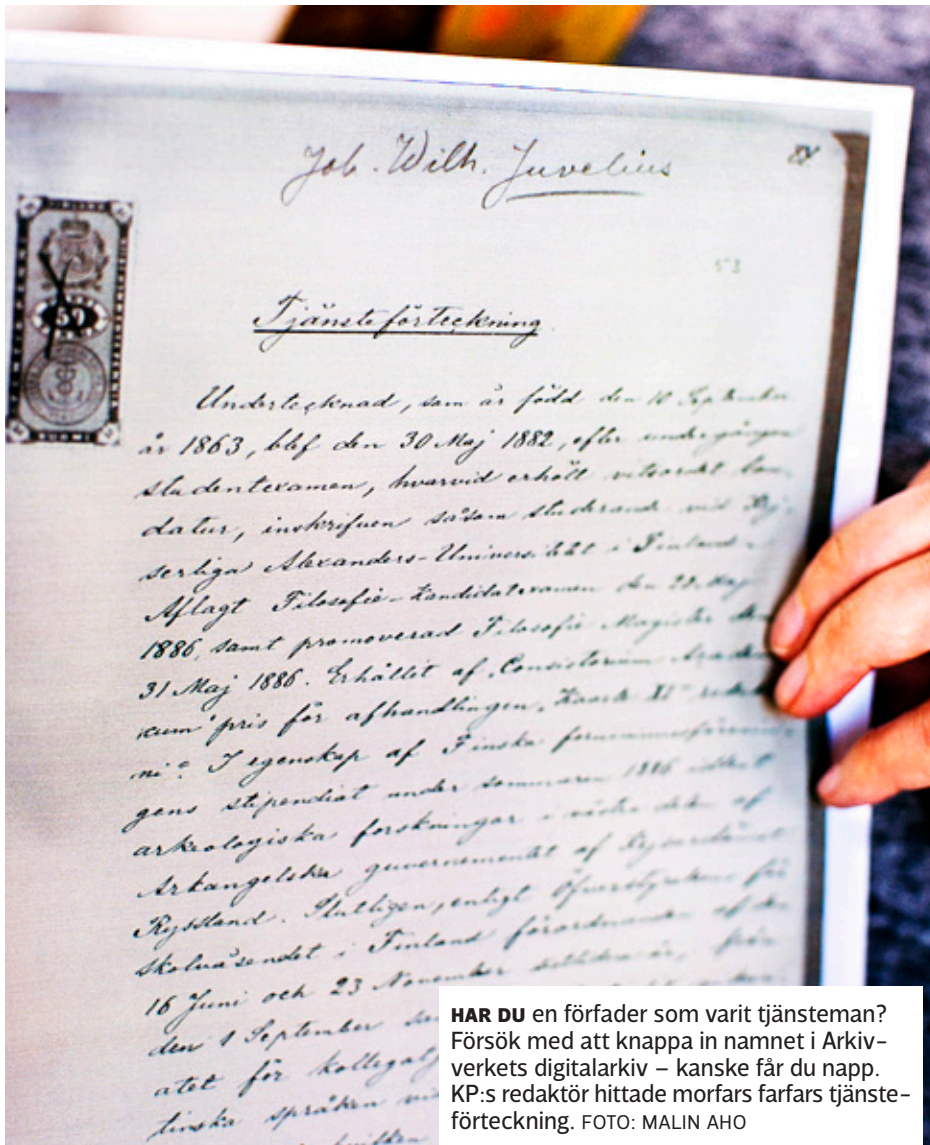
Släktforskning är som att ägna sig åt detektivarbete om sitt eget ursprung. Internet har gjort släktforskningen lättare – utan större ansträngningar kan man få tag på material man inte visste att fanns. Kyrkpressens redaktör lyckades till exempel med relativt små ansträngningar hitta sin morfars farfars tjänsteförteckning från år 1887 i Arkivverkets arkiv.

Kyrkböckerna hör till det material en släktforskare har mest nytta av. Tre organisationer arbetar för att göra kyrkböcker tillgängliga online: Genealogiska samfundet i Finland, Finlands släkthistoriska förening och Finska Arkivverket. Men dessa organisationer tillhandahåller enbart uppgifter som är äldre än hundra år.

Kyrkböcker som är yngre än hundra år är inte oföretliga – detta av sekretessskäl. Men det är möjligt att kontakta församlingen direkt för att få ut också färskare information om sin familj och släkt.

– Förr var det vanligt att släktforskare själva fick titta i kyrkböckerna, numera är deras tillgång till böckerna begränsad på grund av sekretessen. Men om man gör en beställning kan man få färskare uppgifter, säger **Kari-Matti Piilahti**, verksamhetsledare för Finlands släkthistoriska förening.

Piilahti säger att det till och med är möjligt att få uppgifter om levande personer, men då krävs en skriftlig ansökan med förklaring på varför man behöver uppgifterna i fråga.

HAR DU en förfader som varit tjänsteman? Försök med att knappa in namnet i Arkivverkets digitalarkiv – kanske får du napp. KP:s redaktör hittade morfars farfars tjänsteförteckning. FOTO: MALIN AHO

Börja med de levande

Kyrkpressens rundringning visar att det i en del församlingar fortfarande är möjligt att komma till pastorskansliet och titta på kyrkböcker, men då måste man ibland skriva under ett sekretessavtal. Andra församlingar sköter släktforskningsfrågor då de hinner, vilket innebär att släktforskaren kan få vänta i månader på att få svar på sina frågor.

– Praxis varierar. Vissa församlingar är väldigt rest-riktiva med vilken information de ger ut, berättar släktforskare **Margaretha Lindholm** från Malax.

Hennes tips till dem som intresserar sig för släktforskning är att ställa frå-

gor till sina släktingar.

– Börja med att tala med nulevande och försök få tillgång till så många uppgifter du bara kan. När du kommer så långt tillbaka som till år 1850 kan du behändigt forska på nätet.

– I Arkivverkets digitala arkiv kan du fylla i namnet på den kommun där någon släkting bott. Du behöver alltså födelseort, namn och födelsedatum på den du vill veta mer om.

Och hur långt tillbaka i tiden kan man komma?

– På vissa ställen ända till 1600-talet, säger Lindholm. Arbetet försvåras av att kyrkböcker förstörts på vissa orter, men då kan man försöka med mantals- och

skattelängder.

– Det blir som en sjukdom, man kan inte sluta! skrattar Lindholm, som forskat i sin egen släkt i över tjugo år. Själva har hon lyckats spåra sina förfäder så långt tillbaka som till 1400-talet.

Och var hamnade du då, på vilken ort?

– Då hamnade jag utomlands, i Sverige och Tyskland, berättar Lindholm.

Vill du veta mer om din släkt? Du kan ta kontakt med församlingen på den ort där din släkt varit bosatt och be dem skicka specifik information som du behöver för att komma vidare. Många församlingar har information riktad till släktforskare på sin hemsida.

VÅGA FRÅGA

Vill inte vara våldsam

MARIA SUNDGREN-LILLQVIST är kognitiv psykoterapeut och svarar på läsarförfrågor om familj och relationer.

Jag har ett häftigt temperament och blir ibland våldsam mot min omgivning. Efteråt har jag jättedåligt samvete, jag vill ju inte egentligen vara sån. Finns det någon metod för att tygla ilska? Jag vill inte att man ska behöva vara rädd för mig och jag är orolig över att någon ska komma till skada.

IBLAND VERKAR det som att mycket ilska genererar mera ilska. Det blir en ovana att låta ilskan rinna över med rop och skrik, kanske med att kasta saker. Tidigare har man påtalat behovet av att låta ilskan komma ut, numera menar man att vi måste lära oss att tygla våra känslor, kanske inte alltid, men ibland. Att kasta kuddar och slå i väggar är inte konstruktivt.

Att uttrycka ilska i ord är däremot klokt. Det betyder inte att jag i min värsta ilska ska låta "svavlet flöda", men jag behöver ta en paus från den jobbiga situationen. Kanske gå ut på trappan, på en långpromenad eller länk, helt enkelt kylla ner mig. Då hinner jag också tänka efter. Vad var det som gjorde mig så arg? Hur ska jag få ut min ilska? Påminner den situation om något jag tidigare varit med om? Är den här situationen verkligen sådan som jag upplever den?

ATT ILUGN och ro försöka gå igenom vad ilskan handlar om är bra. Kanske vi till och med kan skriva ner våra tankar. Var i kroppen sitter min ilska? Var börjar den? När vi är helarga är ju hela kroppen i uppror, men ilskan börjar ju någonstans.

Vi säger ibland att vi inte kan hejda vår ilska utan att den bara rinner över. Men det finns oftast varningssignaler. Pulsens kanske stiger, hjärtat slår hårt. Då behöver jag vara på min vakt eftersom min kropp reagerar. Jag kanske vet att stormen är på väg och då behöver jag dra mig undan för att undvika orkanen. Här är det bra att helt enkelt meddela de andra att nu känner jag att jag håller på att bli arg och jag behöver vara för mig själv. Vi måste diskutera det här när jag lugnat ner mig.

I GRUND OCH BOTTEN handlar ilskan om att vi känner oss förödmjukade, sårade och kränkta. Men handlar den här situationen verkligen om mig eller handlar det om något hos den andre? Kommunera alltid i jag-form när du benar ut situationen med andra: Jag tycker inte om... Jag blir arg när du säger så...

Jag rekommenderar dig bästa frågeställare att söka upp en psykolog eller psykoterapeut, gärna med kognitiv inriktning, för att hjälpa dig om det känns som om du behöver hjälp med att hitta orsakerna till din stora ilska. Svaren finns inom oss och det kan vara smärtsamt att lyfta fram dem i ljuset, och det tar tid. All lycka åt dig!

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN LIISA MENDELIN

Öppnade ögon, Herre mig giv

"Hallå, varför är inte vi med?", "Finland 1906, för tusan!" Biosalongen kokar.

I slutet av filmen *Suffragette* rullar länder och årtal fram på duken. Nya Zeeland 1893,

Norge 1913, Storbritannien 1928, Nigeria 1958. Slutligen ett löfte från Saudiarabien att låta kvinnor rösta 2015.

Finland saknas. Gensvaret i salongen sträcker sig från förbluffelse till direkt ilska. Hur kan filmskaparna vara så historielösa, undrar vi indignerat.

Samtidigt är inte vi de enda som inte syns – filmen har kritiserats för att inte visa en enda rasifierad person. Den gamla kolonialmaktens gatubild var inte så där vitkindad år 1912 och "women of color" var de facto mycket aktiva i den brittiska kampen för kvin-

nors rösträtt. En av dem var indisk-brittiska **Sophia Du-leep Singh** vars biografi berättar om skattevägran, avancerat försvar i rättegångar, medelinsamlingar och upprepade brev till **Winston Churchill** om polisens övervåld mot suffragetterna. Trots detta – inte en skymt

av Singh i filmen.

Alla kamper har sina blinda fläckar. Det gäller feminismen, men också kyrkan. Vem är osynlig i vår kamp?

Ärkebiskopen har bett om ursäkt för behandlingen av homosexuella. Vi har dövspräster. Vi ska göra en barnkonsekvensanalys för

precis varje beslut. Det är bra, men när kommer djur-rättsanalysen? Varför tycker utländska kristna gästare betare att våra gudstjänster "bara är för de rika i fina kläder"? När ska transpersoner få känna att kyrkan är också deras "safe-space"? Herre, öppna våra ögon.

DATASTÖD. Du har förmodligen aldrig träffat på dem, för församlingsmedlemmarna är de något av doldisar. Men gör de inte sitt jobb så drabbar det också dig eftersom varje församlingsanställd i något skede brukar behöva dem. Kustens IT-central löser problem som har med ett viktigt arbetsredskap att göra: datorn.

När datorn är patienten

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Det finns sexton olika IT-centraler inom kyrkan. Kustens IT-central har hand om cirka 800 datorer och lite över tusen användare.

– Windows operativsystem gäller för hela kyrkan. Linux kan användas på serversidan medan Mac-baserade program inte går för sig, säger **Erland Sundqvist**, dataadministrationschef på Kustens IT-central.

Då församlingsanställda vill fråga något eller har problem med sin dator tar de kontakt med IT-centralen, antingen per telefon eller elektroniskt.

– Vi får frågor om allt mellan himmel och jord. Det kan vara ett enkelt bekymmer om hur man ska få maskinen att fungera. Men ibland kan det vara väldigt invecklat för det finns specialsystem i mängd och massor.

Ett vanligt problem är att användaren glömt sitt lösenord och behöver få det nollställt.

– Det är också vanligt att man förlorat kontakten till nätverket. Sladdarna

till datorn kan ha dragits ur och koplats fel. Då får man fråga vart kabeln med en ända som ser ut som en sockerbit går. Vi ska vara vänliga mot dem som ringer och ta dem på allvar, säger Sundqvist.

Av de trettiofyra församlingarna som Kustens IT-central betjänar hör de flesta till Borgå stift. Det är församlingar och samfälligheter som har svenska som majoritetsspråk. Men det finns undantag; den tyska församlingen med sina tyskspråkiga program samt Borgå kyrkliga samfällighet och Vichtis församling som har finska som majoritetsspråk. Därför behöver alla centralens anställda kunna finska, svenska och engelska.

– Vi har ingen som kan ge datastöd på tyska. Det är engelska som gäller i kontakten till den tyska församlingen.

Trettio problem per dag

Någon statistik över totala antalet samtal till IT-centralen finns inte. Men det finns statistik på att centralen löser cirka trettio ärenden varje dag.

Telefonerna kan gå varma ifall det

uppstår problem med e-postsystemet. Då kan komma upp till hundra samtal på en dag och risken finns att alla samtal inte ens når fram. Men det händer inte ofta.

– De flesta problem ordnar upp sig på någon minut via fjärrstyrning efter ett telefonsamtal. Men det händer också att vi måste göra en uttryckning. Ett nätverk som saknas eller något som gått sönder kan man inte fixa med fjärrstyrning. Eftersom vi har anställda i både Pargas och Borgå finns det uttryckningsmän. På Åland har vi också en serviceleverantör, säger Sundqvist.

Alla lösningar till problemen registreras i ett ärenderegister så att IT-centralens anställda kan gå in för att se hur kollegan löst problemet. Därmed byggs upp en kunskapsbank.

– Utmaningen med registret är att vi sex anställda tänker olika. Det är viktigt hur man registrerar lösningen för att den ska hittas när den behövs. Vi gör det genom att klassificera ärendena. Är det ett program, en bordsdator eller laptop som man söker på? säger Sundqvist.

DE ÄR Kustens IT-central. Från vänster Kristian Öström, Erland Sundqvist, direktionsordförande Bo-Göran Åstrand, Andreas Cederberg och Kennet Markkula. Robert Andersson som jobbar i Pargas och Hanne Sorvari i Borgå saknas på bilden.

Viktigt att få ringa

Bo-Göran Åstrand som är ordförande för IT-centralens direktion understryker vikten av att datoranvändarna ska få ringa och bli hjälpta av en levande person.

– Jag förstår inte utvecklingen att man ska kontakta en ”helpdesk” elektroniskt. Det kan man inte göra då skärmen är svart eller om då inte har tillgång till nätverket. Om den hjälpanheten fjärrar sig från användaren så att man tappar den personliga kontakten är det ett allvarligt fel i systemet. Vi ger fortfarande personlig betjäning och det fortsätter vi med så länge vi får.

IT-centralen startade år 2010 med två anställda i Jakobstad. Nu är de sex, fyra i Jakobstad, en i Pargas och en i Borgå.

– En av ledstjärnorna i början var att det ska finnas en enhet i kyrkan med svenska som administrationsspråk. Har vi ingen svensk central får vi inget material på svenska från Kyrkostyrelsen, säger Åstrand.

Under åren har IT-centralens område vuxit och numera betjänar man också Borgå kyrkliga samfällighet och Vichtis församling.

– Vichtis kom med då det IT-området församlingen hörde till upphörde. Vårt område var då villigt att ta emot någon församling därifrån. Vi hade ingen chans att ta emot alla församlingar och Vichtis valde att komma till oss. En orsak var att vi är kostnadseffektiva, säger Åstrand.

Returnerar pengar till församlingar

Bo-Göran Åstrand återkommer ofta till kostnadseffektiviteten.

– Det är en av våra utmaningar, säger han. En del IT-centraler byggde stora enheter och gjorde stora investeringar. Vi valde att inte gå den vägen för att inte dränera församlingarna på resurser. Direktionen vill ge signalen att våra avgifter är välgrundade. Vi bygger inte för att bli stora utan för de behov som finns.

Hittills har IT-centralen klarat sig med de pengar de får i form av avgifter från församlingarna. Varje år har de returnerat en del av avgiften. Av totalbudgeten 2015 på över en halv miljon returnerades drygt 20 000 euro till församlingarna.

”Vi bygger inte för att bli stora utan för de behov som finns.”
Bo-Göran Åstrand

Hur märker församlingsmedlemmarna av IT-centralen?

– Eftersom församlingsmedlemmarna inte kontaktar IT-centralen märker de inte av den så länge allting fungerar som det ska, säger Åstrand. Men om inte medarbetarna har vad de behöver för att kunna göra sitt arbete, allt från en fungerande dator till kunskapen om hur programmen fungerar, så möts medlemmarna av stressade och irriterade medarbetare.

Förutom att IT-centralen löser problem har den också hand om allt som ligger bakom: Datorer, nätverk och anskaffningar.

– Vi upprätthåller datasäkerheten och ett tryggt nätverk, säger Sundqvist. Även om de flesta anställda till vardags mest använder sig av skrivprogram för sina predikningar, verksamhetsberättelser eller planscher, så måste nätverket vara tryggt.

– Nästan alla som anställs i kyrkan ska ha ett datakonto. För att få ett måste man läsa och godkänna reglerna för nätverket och skriva under ett sekretessavtal om att inte yppa några uppgif-

ter ur systemet. Var och en får de rättigheter som de behöver i sitt arbete. En sommarjobbare på gravgården kan klara sig utan att ha något att göra med IT-centralen, säger Sundqvist.

Det innebär också att anställda inte kan installera program på sina arbetsdatorer utan att IT-centralen godkänner det.

– Det händer ibland att anställda vill installera program, säger Sundqvist. Först kontrollerar vi att programmet inte stör de program som redan finns installerade, att det inte innehåller virus eller är så pass osäkert att det läcker information. Det gör vi bland annat genom att kolla det mot en lista över förbjudna program som kyrkans datasäkerhetsorganisation upprätthåller.

Mest rädd är man om kyrkans medlemsregister. Genom det kan man i praktiken få tillgång till alla finländares personuppgifter. För att få tag i registret behöver användaren en USB-sticka, som fungerar som ett personligt certifikat som identifierar den siter vid maskinen. Alla anställda har inte tillgång till registret.

– De privata personliga uppgifterna

får inte läcka ut ur systemet. Det gör att säkerhetskraven blivit höga.

Att ge en så flexibel service som möjligt ser Åstrand som en framtida utmaning.

– Det kan vi göra med den personal vi har idag. Men det finns också tecken på att Kyrkostyrelsen vill centralisera IT-centralerna ytterligare. Men nätet är så väluppbyggt att det inte finns några besparingar att hämta där.

Centralregister på kommande

Inom några veckor tar en arbetsgrupp i stiftet, där Åstrand är medlem, itu med att bygga upp centralregister. Kravet från Kyrkostyrelsen är att det inom varje stift får finnas 3–4 centralregister.

– I praktiken betyder det att vi kan få ett centralregister för hela Österbotten. Det är möjligt när alla kyrkböcker ner till 1860-talet är digitaliserade. Vad det betyder för Borgå stift vet vi inte ännu. Arbetsgruppen börjar från tomt bord. Det här har inte direkt med IT-centralen att göra, utöver att registret täcker en stor del av samma område. Kanske det kan bli ett samarbete, men det vet vi inte.

LÄGERAKUTEN. När lägergården ligger avsides är det bra om också unga ledare vågar ingripa i nödsituationer. I Vanda svenska församling utbildas hjälpledare för att kunna återuppliva och stoppa blödningar.

Pumpna i gång hjärtat

TEXT OCH FOTO: EMELIE MELIN

– Ta en avslappnad ställning och slut ögonen, instruerar **Johan Nyman** de tjugosex ungdomar som samlats på Holma kursgård där Vanda svenska församling håller hjälpledarutbildning.

Ur datorns högtalare spelas den taktfasta inledningen till popgruppen Bee Gees hitlåt *Stayin' Alive*.

– Vad har den här sången att göra med att rädda liv, frågar Nyman.

Svaret dröjer inte länge: Låten har samma rytm som den du borde ha när du återupplivar en människa.

Återupplivning, chock och blödningar är några av de saker som står på schemat i dag. Men det viktigaste som hjälpledarna förhoppningsvis kommer att lära sig är att våga handla i en nödsituation.

Johan Nyman är projektledare i Johanniterhjälpen och har bakgrund i frivilliga brand- och räddningsväsendet, samt Johanniternas ambulansjour. Han har utbildat både unga och äldre i förstahjälpen och vill visa hur enkelt det kan vara att hjälpa en annan människa. Under den tid det tar myndigheterna att hinna fram kan den som är på plats göra stor nytta med små medel. Det enda som be-

hövs är den egna kroppen och kanske en mobiltelefon. Annan utrustning är bara ett plus. För hjälpledarna som utbildas i dag betonar Nyman attityden och tron på sin egen förmåga.

– Av någon anledning är vi nordbor sådana att vi hellre går över till andra sidan gatan än griper in, säger Johan Nyman. Är ni de enda på plats gör ni det ni tror är bäst – jämför inte med er kusin som är läkare, uppmanar han.

Alla ledare kan hjälpa

Förstahjälpen är ett av de element som ingår i Vanda svenska församlings hjälpledarutbildning, berättar ungdomsarbetsledare **Jona Granlund**. Tidigare har församlingens egna ledare skött den biten, men i år är det Johanniterhjälpens team som står för expertisen.

– Det känns bra att ha med någon som är proffs på det här. Johanniterhjälpen är också bra eftersom de riktar sig specifikt till ungdomar.

För ungdomsarbetsledaren är målsättning med förstahjälpen-utbildningen klar.

– Man hoppas att de lär sig så mycket som möjligt och att de aldrig behöver använda det, säger Granlund.

Den snabbkurs i första hjälpen för nödsituationer, som Vandahjälpe-

SARA LOUHISTO och Paola Stenvall har fått i uppdrag att göra ett tryckförband åt Rosa Palmroos. I en nödsituation gäller det att tänka snabbt och använda det som råkar finnas till hands – här blir det Johan Nymans mobiltelefon som får stoppa blödningen.

darna får, är en del i Johanniterhjälpens projekt för skolor och församlingar i huvudstadsregionen och Nyland. Målet är att de som har ansvar för barn och unga ska kunna handla i nödsituationer – det gäller alltså lärare och församlingsanställda, men även vänelever, hjälpledare och hela skolklasser har fått utbildning. Projektet är flerspråkigt och under 2015 och 2016 har teamet utbildat nästan 600 personer.

Framstupa sidoläge och förband

En kurs i första hjälpen för nödsituationer behandlar de mest grundläggande saker man kan göra för att hjälpa en människa. Johan Nyman demonstrerar genom att gå fram till **Jenny Salminen** på första raden och fråga om han kan använda henne som exempel. Han berättar för gruppen att Jenny varit på festival och nu sitter vid en busshållplats och skakar och gråter. Han sätter en hand på hennes axel, tar henne i handen och frågar sedan de andra deltagarna på vilka sätt det här hjälper Jenny. Tillsammans kommer hjälpledarna fram till vad en sådan enkel sak kan göra i en nödsituation: lugna ner patienten psykiskt och fysiskt, få henne att tänka på annat och känna sig trygg, och hjälpa till att ta reda på vad som är fel.

JENNY SALMINEN ska vända Janina Salminen i framtida sidoläge. Johan Nyman instruerar.

Sedan fortsätter Nyman lektionen med att gå igenom människans basvärden. Han låter deltagarna gissa på normal blodmängd, puls och syre.

– Hur många år har ni levt och hur många miljoner gånger har ni andats in och ut? Räkna inte det här? skämtar han när han inte får svar på frågan om andningsfrekvens.

Med hjälp av blivande utbildare **Rosa Palmroos** demonstrerar Nyman hur man kontrollerar pulsen och placerar en medvetlös person i framtida sidoläge. Sedan är det deltagarnas tur att öva på varandra.

– Kom ihåg kära vänner, det finns

fem liter blod i kroppen och här ute har vi väldigt svårt att få in mera, säger Nyman när **Sara Louhiso** och **Paola Stenvall** försöker få till ett tryckförband på Rosa Palmroos handled.

Deltagarna får dela med sig av egna erfarenheter och fundera på olika scenarier. De ställer många frågor: Hur mycket blod kan en människa förlora? När ska man fara till läkare med någon som slagit huvudet? Vad ska man göra om något fastnat i luftstrupen?

Dagens sista övning är återupplivning. Bee Gees hinner spela sin låt flera gånger innan alla har pro-

vat att pumpa igång hjärtat på Anne-dockan.

– Om ni råkar ut för en sån här situation, bry er inte om att ni har femtio personer som står och tittar och ni sjunger *Stayin' Alive* för er själva, är Johan Nymans sista hälsning till gruppen.

Räcker att försöka sitt bästa

Julia Ulkuniemi och **Janina Salminen** är nöjda med dagens kurs. De tycker framför allt att de lärt sig något när det gäller attityden till förstahjälpen.

– Jag har lärt mig att det inte är så svårt. Det är bättre att försöka sitt bästa än att inte hjälpa, säger Ulkuniemi. – Och att enkla saker som att fråga någon vad som är fel kan hjälpa, lägger Salminen till.

Det de kommer att komma ihåg från dagens kurs är de praktiska övningarna som framtida sidoläge och återupplivning. Och de är knappast de enda som kommer att ha en viss låt snurrande i huvudet ett tag framöver.

Tror ni att det ni lärt er i dag påverkar hur ni skulle handla i en nödsituation?

– Absolut, säger både Julia Ulkuniemi och Janina Salminen.

– Jag har lärt mig att se de situationer där man kan behöva hjälpa, säger Salminen.

JOHANNITERHJÄLPEN

• **Föreningen Johanniterhjälpen** i Finland grundades år 2010 som hjälporganisation för sjuka och utsatta i samhället.

• **Rötterna finns** i Johanniterorden som grundades redan på 1000-talet i Jerusalem för att ta hand om fattiga och sjuka pilgrimer.

• **Internationellt sett** är Johanniterna en av världens största välgörenhetsorganisationer, med cirka 400 000 volontärer i 150 länder.

• **I Finland** ordnar Johanniterhjälpen första hjälpen-kurser, utför volontärarbete och har även en ambulans med frivillig personal som kan närvara vid större evenemang.

Nu! Direkt från tillverkaren
KVALITETSMADRASSER och SÄNGAR
Våra bäddmadrasser är kända för effektiv fukttransport
Även specialmått
ÖNSKE SÄNG
Leveranser till hela Finland • Tfn 050 3804154 • www.onskesang.fi

RING OSS NÄR DET GÄLLER METALLSKROT

Paketbilar och Pick-upar köpes för skrotning

JAKOBSTADS BILSKROT Ab
Spituvägen, tfn. 0500-669 671

INGLASNINGAR FÖR TERRASSER OCH BALKONGER ENLIGT ERA ÖNSKEMÅL
Offerter 050 3445 932
Paradise GARDEN
Depågatan 7, Jakobstad
Tfn 050 3445 932
www.paradisegarden.fi
info@paradisegarden.fi

fransmanni.fi

Smakupplevelser från franska landsbygden.
Bienvenue - Välkommen!
FRANSMANNI®
Bordsbeställningar 06 212 7267
sales.royalvaasa@sokoshotels.fi
Hovrättsplanaden 18, Vasa

PRESENTATION

Retrovarning

Jag tänker ibland att föräldrar som klär sina barn i retro-brun frotté gör det mest för sin egen skull och att barnen kommer att gråta när de i framtiden tittar på sina barndomsfoton. Varför klädde du mig i handduk på gruppfotot?

Retrovarning måste också utfärdas gällande Sets nyutgåvor av **Camilla Mickwitz** böcker, nu senast *Emilia och lyckan*, som utkom första gången 1980. Mickwitz tecknar ju så härligt och till och med berättelserna är på något vis retro med antikonsumention, ensamhet och livet som barn till en ensamförälder som tematik. Dessutom känns ju berättelserna så mysigt bekanta för min generation som var barn på 80-talet – och kläddes i brun frotté för att det var det som var på modet just då. Nostalgin är total.

Tack och lov är Mickwitz berättelser så bra och illustrationerna så medryckande att böckerna fortfarande fungerar. Puh! Annars hade det blivit (ytterligare) en grej som föräldrarna köper mest för sin egen skull och inte för att barnen gillar det speciellt mycket.

Emilia och lyckan hör till de lite svårare berättelserna i produktionen men här finns i gengäld mer underlag för diskussion med också lite äldre barn. Vad är det Emilia söker och vad är det hon hittar? Vad är viktigt och hur känner man igen falska löften? Vad är reklam?

Så engagerat föräldraskap, så sprakande färggrant, så retro!

■ NINA ÖSTERHOLM

Ibland öppnar himlen sig

KÖRSÅNG. Hon är körledaren som vill känna sina korister.

– Psykologi och gruppdynamik hör till det viktigaste att behärska som dirigent, säger kyrkomusikern och diplomsångaren Hanna Lehtonen, som leder Pargas kyrkokör.

TEXT OCH FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Det har gått tre år sedan **Hanna Lehtonen** satte in en annons i Pargas kungörelser: "Alla välkomna på Pargas kyrkokörs första övning."

– Det var nervöst. Skulle någon komma? Det fanns ju många körer i Pargas redan.

Oron var obefogad. Nästan tjugo personer kom på första övningen.

– Det var personer som ville sjunga i uttryckligen en kyrkokör, berättar Hanna Lehtonen när vi träffas i grästenskyrkan i staden.

Hon är utbildad kyrkomusiker från Sibelius-Akademien och även sångpedagog från Åbo Musikakademi. 2012 fick hon anställning som kantor i Pargas kapellförsamling, på den ort där de första fröna till den kommande karriären såddes.

Hon hade börjat spela piano som nioåring och när familjen flyttade till Pargas 1989 blev hon antagen till stadens musikinstitut. Under den här tiden växte hon också in i församlinglivet.

– Redan i skriftskolan var det jag som kompade på pianot.

I gymnasiet kom solosången och orgeln med i bilden. **Pauliina Uhinki**, nuvarande kaplan i Lundo församling, var den som först introducerade orgeln för henne.

– Paletten var färdig redan då. Jag visste tidigt att jag ville jobba med musik och bli kantor. Och när jag var nitton frågade dåvarande kyrkoherden i Pargas finska församling **Kari Aarnio** om jag inte kunde tänka mig

att hoppa in som sommarvikarie.

Körsång är gruppdynamik

Hon berättar att hon visserligen bollade med alternativa yrkesval också.

– Jag var särskilt intresserad av språk och psykologi. Men så här i efterhand märker jag att just språk och psykologi är redskap jag hela tiden får jobba med som dirigent.

En av nycklarna till att vara en god körledare är att förstå sig på gruppdynamiken.

– Det gäller att se alla personligheter och hur vi fungerar ihop. Jag tycker om den biten.

Hon säger att det är otroligt vad sång och körsång kan göra för en människa.

– Vad medlemmarna har utvecklats! Allt från sångröst till habitus. Och jag vågar säga att de vuxit som människor också. Jag har själv utvecklats och vuxit med den här gruppen.

Medelåldern i kören ligger kring femtio år. De yngsta är lite på tjugo, de äldsta kring sjuttio. Antalet medlemmar växer, lite i taget.

– Det var min dröm från första början, en kör där olika generationer kommer samman. Och det har faktiskt blivit så, vi är som en enda stor familj med en vikänsla som vuxit fram längs med åren. Att jobba tillsammans, med gemensamma mål, är en otroligt stark grej.

Körens musikaliska framsteg tryggs bland annat av att Hanna Lehtonen regelbundet erbjuder koristerna individuell röstkontroll.

HANNA LEHTONEN

älskar att vecka för vecka se små och stora förändringar i sin kör.

Eftersinnandets bönepoet

BÖNBOK

Pöytä katettu kaikille. Prosadikter och -böner i anslutning till kyrkoåret.

Författare: Irja Askola

Av ett sammanträffande – eller kanske inte alls så konstigt – råkar den evangelisk-lutherska kyrkan ha två lyri-

ker bland de biskopslila.

Den ena är ärkebiskop **Mäkinen**, den andra landets första kvinna och biskop, Helsingforsbiskopen **Irja Askola**.

Hon har i vår gett ut en vacker liten bok, där korta böner avlöser varandra i kyrkoårets rytm och pulslag. "Böner" är kanske inte hela sanningen, texterna är utmejslade och ofta lekfulla i ordval och alliteration och därför ligger de inte heller långt

från poesins gränsmarker. Oundvikligt hör läsaren också tydligt kändisbiskopen Irja Askolas röst, konsekvent framhållande människans unika värde, jämlikhet och Guds oändliga öppenhet.

Som i bönen där hon drömmer om den dag där alla i olikhet och befrielse från skam kan stiga fram ur ensamhetens fängelse. Där det går, faktiskt på riktigt går, att mötas i en enhet trots allt som skiljer

oss åt. *Kristinuskon ydinviesti raikuu: Tervetuloa! (Den kristna trons kärnbudskap ekar: Välkommen!)*

Den som läser den här boken i avsikt att hitta den omskrivna, kontroversiella, progressiva metropolsbiskopen kan säkert pricka av sina bingoord.

Men det är långt ifrån hela sanningen. Och då kan man lika gärna läsa en annan. Det här är inte ett debattinlägg i bönsens för-

klädnad. Det är en kyrkomoder som skriver och som gör det i uppenbar omsorg om kyrkans helhet och gemenskap. Trots allt.

Ur texterna stiger en smärta som konsekvent talar om människans ensamhet, kantstötthet och om en stark kärlek till den kyrka som är satt att förvalta och värna det bästa Kristus hade att lämna efter sig här på jorden. Nämligen varandra.

■ MAY WIKSTRÖM

”Vad medlemmarna har utvecklats! Allt från sångröst till habitus. Och jag vågar säga att de vuxit som människor också.”

Hanna Lehtonen

– Alla får en egen tid på en halvtimme. Då går vi igenom sångtekniska saker, kollar att allt fungerar.

– Jag känner varje röst. Det är viktigt. En körledare ska känna sin skara.

Himlen är öppen

Att vara just en kyrkokör är en stark del av Pargas kyrkokörs identitet. Kören medverkar regelbundet i församlingens gudstjänstliv.

– Körsång i allmänhet är härligt, men vi är inte vilkenkör som helst. Vi gör det för oss, men också för vår församling. Lehtonen tror på Guds ledning.

– En dirigent måste lita på sin intuition, men jag tänker också att Gud kan leda en övning i en viss riktning.

Det kan handla om att en sång plötsligt börjar växa på ett oväntat sätt.

– Då gäller det att leva i stunden och ta det andra jag tänkt hinna med nästa vecka. Efteråt kan jag tänka: Vad hände där? Himlen måste ha varit öppen.

Körens repertoar består av både psalmer, lättare gospel och klassiska sakrala verk.

– Som musiker har jag alltid varit mångsidig. Men om du vill veta var min själ vilar så är det i lovsången och den lättare gospeln.

Fast hon gillar orgeln också.

– Vi måste se till helheten. Vi människor är olika. Om vi tänker på framtidens kyrka så hoppas jag att orgeln och gospeln får finnas sida vid sida.

Körens nästa utmaning är en egen konsert på Åland och medverkan i gudstjänsten dagen därpå, 14–15 maj. Hanna Lehtonen jobbar målmedvetet med sina korister inför varje delmål.

– De bästa stunderna är när jag märker att min tanke gått fram, när det händer något med klangen, när det händer något i gruppen. Musiken är det allra viktigaste, och det är fascinerande att följa med läroprocessen. Ibland jobbar man länge för att plötsligt ta ett jättekälv framåt. De stunderna är heliga.

Allt har förändrats men mycket är sig likt

FILM

Suffragette

Manus: Abi Morgan
Regi: Sarah Gavron

24-åriga Maud Watts har levt hela sitt liv på ett tvätteri i östra London. Först på sin mammas rygg som spädbarn, själv sattes hon i arbete när hon fyllde sex. Vi är i 1910-talets England och industrialiseringen har placerat hela arbetarklassfamiljer på skitiga fabriksgolvar. Det här är upplägget i filmen *Suffragette*, regisserad av brittiska Sarah Gavron.

Av en händelse dras Maud (Carey Mulligan) in i suffragetternas kamp för kvinnlig rösträtt. Redan 1865 grundades den första föreningen med kvinnlig rösträtt som mål i Manchester och rörelsen spred sig sedan över landet. Men trots påtryckningar, demonstrationer och politiska metoder gav arbetet ingen frukt, vilket banade väg för allt mer radikala åtgärder bland kvinnorrättskämparna. Suffragetterrörelsen (*suffragium* är latin och betyder röst vid val) och dess frontfigur Emmeline Pankhurst (i filmen Meryl Streep) börjar snart uppmana till civil olydnad. Snart krossas fönster, bomber läggs i postlådor och en del av de kvinnor som fängslas tar till hungerstrejk som metod.

Suffragette har gillats av publiken men samtidigt väckt irritation och ilska i många läger. En tvivlets skugga kastas över den historiska korrektheten då det visat sig att filmmakar-

na konsekvent negligerat att föra fram den mångfald av folkgrupper som fanns representerade bland verkligens suffragetter (läs mera om det här och den whitewashing filmen fått kritik för på sidan 7 i den här tidningen). En del anser också att filmen är oärlig då det råder oenighet om huruvida den civila olydnaden ledde till några avgörande framsteg i kampen för kvinnlig rösträtt.

Oberoende av de här problemen är *Suffragette* övertygande drama. Jag drabbas omedelbart av en av de första scenerna av filmen: den då Maud efter en till synes evighetslång arbetsdag kommer hem till sin familj, ger sin son en godnattpuss på pannan och, när maken går och lägger sig, fortsätter med hushållsarbete i hemmet.

Som åskådare köper jag Mauds (ofrivilliga) förvandling från sparv till rebell – och upprörs hejdlöst av de orättvisor hon och hennes medsystrar utsätts för. Medan de konsekvenser hennes aktioner leder till framstår som absurda sedda med 2000-talsglasögon finns det mycket i filmen som påminner överraskande mycket om det kvinnor utsätts för i dag: förminskanden, sexuella trakasserier, otrygghet och den där ständigt gnagande känslan av att det är något som skaver.

Ett annat viktigt spår är radikaliseringen i sig. Hur föds den och vad är det som när den? I filmen finner vi svaren i de ojämna maktförhållandena, i utanförskapet och i hopplöshetens desperation.

CHRISTA MICKELSSON

CAREY MULLIGAN spelar Maud Watts vars kamp i kvinnorrörelsen kommer att stå henne dyrt.

Alla har rätt till Bibeln på sitt eget språk!

Sarah J. Dodd, Raffaella Ligi

Alla barns bibel

Bibelns mest älskade berättelser är här återberättade för barn från 4–5 år och uppåt på ett enkelt språk som ligger nära originaltexterna. De färgrika och engagerande bilderna ger berättelserna liv.

22⁵⁰

Libris, inb.

Bibelberättelser för barn i Norden

Trettio nordiska författare och illustratörer har tolkat 68 bibelberättelser på sitt eget sätt, med både humor och allvar – alltid med utgångspunkt i barnets värld. Från Svenskfinland deltar Monica Vikström-Jokela med sex texter.

28⁵⁰

Fontana Media, inb.

KRYSSSET APRIL

FÄGEL	HOVMAN Ester 1: 10	STÄLLA SAMMAN	BESVAR	FÖRE KARABACH KAT- DJUR	TÄVLING LÖSNING DIMMA	STOR- STAD	LUKTA	BMA 2016	KALLADES EN JOHANNES Apg 12:12
→							RIKT- NING ELLER KURS		
		ÄR STÄLVISK ÖCKSA ETT OCH				LEDAR- GÅS BROM			
ÖMFAM- NING ORT I SCHWEIZ				BOR I BELGRAD			RODER JAMES I HUNG REBELL		
				ÄR KUL- TUREN I SKANDI- NAVJEN UPPSYN					
INBJUDA ANDR- NING		RADON		TRÄD OCH FISK HAR ETT ÖGA			JAKOBS BROR 1MO32:3 HALTA		
LUNG- INFLAM- MATION						DÄLIG VANA			EN SOM LETAR
		IVER		ANNO ENDAST		POJKNAMN ARGON			KLANDER
GÖR ARTIG	AKTIE GER SKULDEN FÖR				KORT	PRÄST Neh 8:2	NÄPEN KÄRE		
BRIT- SIFFRAN VI HAR I SKOLAN	↓	ÄR TLIG RÖKT KORV	FRÄN AULA	ENGLISKT POJKNAMN ENORM		SPRÅK Joh 19:20 SPÅNSKT VIN			
			PAUS HULDA		BREDA HELT KORT TON		RIMMED HÖVDINGA- ÖRME JOS 13:3		
PÅLAGA			PROV ANNO DOMINI		1/10 GÅTA		KALL BLÅST WODE- HOUSE		
FÖRE- FALLER				TJUR- FÄKTARE KALLAS MARIA		SURA SVENSK STAD			
		BLÄSER PÅ PLAN HACK I HÅL			ÄR FERDI- NAND? DUSKE		JÄNMER FISK		HEDER SNALL
ROLIG HISTORIA SADEL			SVÄNG SÅ KALLAD	ÄKALLA RAD	HAR ÖDK BIBELN DECITON		GALLIUM	FORM AV VARS INSEKT	
		IOR		KONSU- MENT		ÖVERENS		UT- MÄRKT	
HERR- STÄMMA	→			FISK OCH FLAGGA		TVÄTTA		FISK- ROM	

Konstruerat av BRITT-MARI ANDFOLK

MARSKRYSSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Ingegerd Wackström**, Borgå, **Iris Sandström**, Paipis och **Håkan Granvik**, Purmo.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 10 maj 2016 till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "Aprilkryssset". De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

.....

.....

.....

	HAR BOK I BIBELN	O	ANNAT	L	TUNNA, ÄSTIT- TANDE DYKOR	H	JAN, USKUM TESSOR INTE ANM	BY I PEODR- SÖRE	U	UPP- VIGARE	SVENSK STAD BASTU	K
→	B	Ö	N	E	H	U	S	STAD I ÖSTER- BOTEN NEON	V	A	S	A
TVÄR	A	V	I	G	S	E	N	LAND I AFRIKA CHAUSSE	E	G	A	L
ANVÄND INGEN- TING	D	R	A	G	G	N	E	BUSKE FLAX	R	I	U	M
U	T	J	I	I	A	T	A	ELSGÅRD SÖTTÄN PÅ FÄ PÅNAN	V	E	T	N
RÖRELSE	A	G	E	N	T	U	R	FLOD I FRANKRI OCH TYSKAN	S	A	A	R
BLOM- SAFT	↓	E	SKALLA FÄGEL	F	JÄLMIG ÄNGER	HUR SÄ?	V	PRÄST 1500-211	T	I	G	A
15	N	E	K	T	A	R	A	B	E	L	O	B
DYKBAR BALAN	N	A	R	D	U	S	TROJA	I	L	I	O	N
16	A	D	E	N	E	G	A	L	I	K	G	I
FRASOR HÄN	P	R	A	S	S	L	A	R	S	K	E	R
17	S	P	E	T	R	A	K	T	E	R	H	A
BUSKE	E	N	O	S	U	E	J	D	E	R	H	A
18	K	N	A	R	R	P	R	E	H	N	L	A
HANDELS- FARTYG	↓	D	Ö	R	R	M	O	S	E	S	T	A
BMA 2016	A	K	A	N	F	E	N	S	T	A	K	A

UR EVANGELIET

”Jag har mycket mer att säga er, men ni förmår inte ta emot det nu.”

Läs mera i Joh. 16:5-15

OM HELGEN

Glädjesång och scouter

Fjärde söndagen efter påsk finns mitt i raden av de glädjefyllda söndagarna under påsktiden. Ett annat namn på den här söndagen är Cantate som betyder ”Sjung!” och som är hämtat från dagens psaltarsalm.

Den här veckan har vi firat den nationella scoutveckan. I år har scouterna bland annat ordnat evenemang för att samla in pengar till insamlingen Gemensamt ansvar. Söndagen är scouternas nationella kyrkhelg. FOTO: SUOMEN PARTIOLAISET/JOEL FORSMAN

RUNT KNUTEN

”Från Mosul till Borgå - en flyktingfamiljs berättelse.”

Sö 24.4 kl. 13.15 i Mariagården i Liljendal.

Välkommen på Forsamlingsförbundets årsmöte måndagen 2 maj 2016

Medlemmarna i Forsamlingsförbundet rf kallas till årsmöte måndagen den 2 maj 2015 kl. 18.00 i förbundets utrymmen på Sandvikskajen 13 i Helsingfors. Servering och bokförsäljning från kl. 17. Välkommen!

Årsmötet inleds med andakt av biskop Björn Vikström. Sedvanliga årsmöteshandlingar med val av tre nya styrelsemedlemmar och en suppleant. Verksamhetsberättelsen för år 2015 sänds till alla medlemmar i Förbundet.

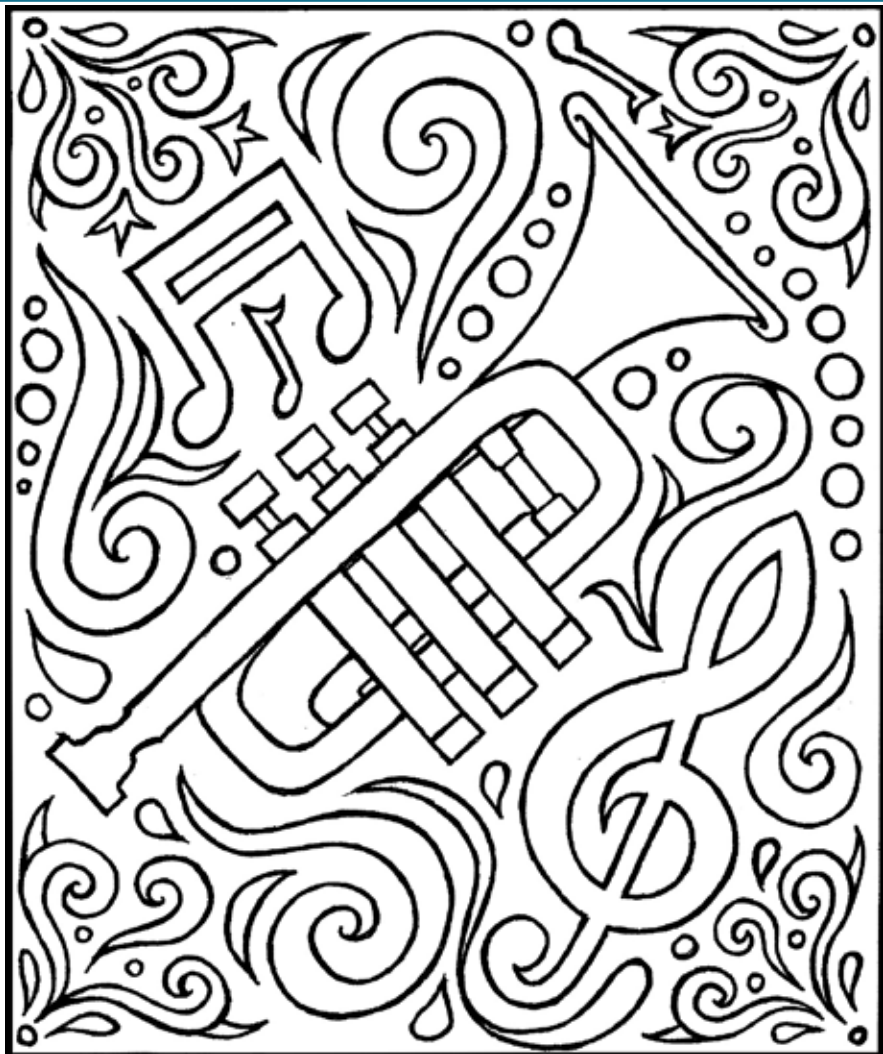

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Robin Norrbäck 044 027 0293, robin.norrbäck@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN SINI SUNDQVIST

Hjälparen

FÖR OSS kristna är den heliga Anden ofta en självklar del i våra liv. Vi låter oss ledas av Anden som finns i oss och omkring oss och som visar oss Guds vilja. Vi tänker inte aktivt på Andens existens. Anden är en naturlig del av våra liv som funnits hos oss sedan vi blev döpta. Vi talar om Andens gåvor och frukter men tänker sällan på att Anden är en hjälpare på vägen genom våra liv.

För mig, som för många andra, var Anden verkligen den hjälpare jag behövde för att kunna öppna mina ögon för livet. Valet att leva som kristen och lita på löftet var en avgörande punkt i mitt liv. Det var inte ett svårt val då jag fick upp ögonen för att det är vi själva som väljer hur vi vill ha det och att vi kan påverka vårt liv, göra det till någonting större och bättre, en orsak att leva.

I Gamla Testamentet är det Anden som är livgivaren – den kraft som kommer med liv. Då Gud skapar människan i skapelseberättelsen blåser Gud livsande i människans näsa så att hon blir en levande varelse.

I Nya Testamentet återkommer Anden ofta och har en avgörande roll. Jesu mor blir havande genom Helig Ande. Anden sänker sig

över Jesus vid hans dop och för honom ut i öknen. Jesus driver ut onda andar med Guds Andes hjälp och Gud sänder Hjälparen – den heliga Anden i Jesu namn för att hjälpa och leda lärjungarna efter att Jesus lämnat dem, för att inte glömma pingstdagen då lärjungarna blir andedöpta och börjar tala i tungor.

I Johannesevangeliet är det Anden som är livgivaren och som ger evigt liv efter att Jesus lämnar lärjungarna då hans tid på jorden är förbi. Det är sanningens Ande som är hjälparen och vägvisaren som äger hela sanningen. Anden kommunicerar Guds vilja och leder oss på vägen till det eviga livet.

Genom att lita på löftet om himmelriket och det eviga livet, genom att lovprisa Herren, tro på det goda, göra gott och rätt i livet och vara goda förebilder för andra med de liv vi lever, är vi Jesu vittnesbörd. Att leva i himlen redan här på jorden, att älska livet och att följa Herren i kärlek – det har vi fått som uppgift och vi har Anden som hjälpare på vägen. Vi människor behöver någon som leder oss då vi går vilse. Vi måste leva i stället för att bara existera på jorden.

Sini Sundqvist är teolog och ungdomsarbetsledare i Esbo svenska församling.

#bönetwitter

”Herre, vägled oss då vi inte ser vägen, sänd din Ande för att hjälpa oss hitta fram och följa din vilja. Vi lägger våra liv i dina händer. Amen.”

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter. Veckans tweet är skriven av Sini Sundqvist.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jes. 63:7-9

ANDRA LÄSNINGEN
Jak. 1:17-21

EVANGELIUM
Joh. 16:5-15

Fjärde söndagen efter påsk. Temat är ”Himmelrikets medborgare i världen”.

PSALMFÖRSLAG

532, 111: 1-4, 313 221 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

KLARSPRÅK

Fastetidens och påsktidens söndagar har fått sitt latinska namn efter inledningsorden i antifonen. Antifonen är inledningen till den psaltarsalm (introitus) som kan sjungas eller läsas före gudstjänstens Kyrie. Numera utelämnas psaltarsalmen med antifon ofta.

Antifonen och psaltarsalmen kan framföras som växelsång eller växelläsning mellan två körer eller grupper, till exempel mellan kvinnor och män.

KALENDERN 22-28.4

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND
Pargas församlingsdistrikt:
Sö 24.4 kl 10: Högmässa i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen.
On 27.4 kl 18: Veckomässa med taizésånger i kyrkan, Wikstedt, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 24.4 kl 18: Psalmafton i Nagu kyrka, Taulio.
Korpo kapellförsamling:
Sö 24.4 kl 11: Finskspråkig gudstjänst i Korpo kyrka, Killström.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 24.4 kl 18: Gospelgudstjänst i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Iniö kapellförsamling:
Sö 24.4 kl 13: Gudstjänst med nattvard i Aftonro, Vuola.

ÅBO
Sö. 24.4 kl. 12 Högmässa, Domkyrkan. Bäck (pred), Öhman (lit), Danielsson. Operakören (dir. Katriina Virta) medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe. kl. 16 Mässa, St. Karins kyrka. Öhman, Danielsson. Skolkören Kakofoni (dir. Maria Engblom) medverkar. Kyrkkaffe. ons. 27.4 kl. 12 Frukostklubben, Svenska Klubben (Aurag. 1). Johan Bobacka ”Kemiska sensorer – utmaningar och möjligheter” kl. 13 Café Orchidé, Aurelia. Birgitta Sarelin ”Cantate (Sjung!) kl. 16.45 Kroppsbön, heliga danser och veckomässa, Aurelia. Vi dansar cirkeldanser tillsammans och firar veckomässa med nattvard och danser. Laura Hellsten, Mia Bäck.

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND
4 sö e påsk 24.4:
Högmässa kl 12
Ingemar Johansson

JOMALA
Fre 22.4 kl. 18: Fredagsmässa för alla.
Sön 24.4 kl. 11: Högmässa med konfirmation.
kl. 14-16: Minipilgrimsvandring.
Mån 25.4 kl. 18-21: Blomskottsauktion. Blomskott och bakverk mottas med tacksamhet.
kl. 19: Meditativ sång.
Ons 27.4 kl. 18: Klapp&Klang.

MARIEHAMN
24.04 Högmässa: kl. 11 i S:t Görans, M P, G K, damkören Magnificat.
Minivandring: på S:t Olofsleden, från S:t Görans kyrka till S:t Olofs kyrka i Jomala. Samling i församlingshemmet efter högmässan. Information och servering innan vandringen inleds.
28.04 Lunchmässa: kl. 11.30 i S:t Görans, M P, G K.
Sopplunch: kl. 12 i församlingshemmet. Pris 7€.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.

SUND-VÄRDÖ
Söndag 24.4 kl. 11.00: Gudstjänst i Vårdö kyrka. Ewert Gustafsson, Kent Eriksson.
<http://sund-var doforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS
Sö 24/4 11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Cay-Håkan Englund, Heidi Blomqvist.

KRISTINESTAD
kristinestadssvenskaforsamling.fi
Internationell afton: fr 22.4 kl 18 i K:stads förs.hem
Kammarkören Psallite: lö 23.4 kl 18 konsert i K:stads kyrka, dirigent Susanne Westerlund
Samling: lö 23.4 kl 19 i Dagsmark bönehus, J.Martikainen, Nädehjonen, A.K.Martikainen, servering Högmässa: sö 24.4 kl 10 i L:fjärd, Lassus, Martikainen
Lovsångsmässa: sö 24.4 kl 18 i K:stad, Eklöf, Norrbäck, lovsångsgruppen, servering

NÄRPES
www.narpesforsamling.fi
Närpes
To 21.4 kl 13: Samling i Böle by-stuga, Wisktröm, Lövdahl.
Fr 22.4 kl 19: Vårkonsert i kyrkan.
Lö 23.4 kl 18: Samling på Luthergården, Kristian Sjöbacka, S.Lindén, Laudate.
Sö 24.4 kl 12: Gemensam familjegudstjänst, Ingvesgård, Sundqvist, G.Lindén, barnledare.
Sö 24.4 kl 18: Förbön o lovsång, Ingvesgård tema: ”Den helige Ande”, G.Lindén, Emilia Tikkala, A.Jakobsson, Bäck, lovsångsgruppen, nattvard.
On 27.4 kl 19: Vårauktion på Luthergården.
Övermark
Sö 24.4 kl 12: Gemensam familjegudstjänst i Närpes kyrka.
Sö 24.4 kl 14: Byagudstjänst i Valsberg byagård, Jakobsson, Wikstedt.
On 27.4 kl 13: Samling för pensionärer o daglediga i förs.hemmet, gäst Anders Kronlund tema: ”Hur kan Gud tillåta?”, Jakobsson, Wikstedt, Bäck, Håkan Juthman dragspel.
Pörtom
Sö 24.4 kl 12: Gemensam familjegudstjänst i Närpes kyrka.
On 27.4 kl 18: Finska gruppen i förs.hemmet, Sundqvist.
To 28.4 kl 13: Samling för pensionärer o daglediga i förs.hemmet, Gäster Helena Nylund o Kent Wägar, tema: ”Varblabilder”, Sundqvist, G.Lindén, Bäck, Seniorsång, lotteri.
To 28.4 kl 18: Varblagruppens planeringsmöte i förs.hemmet.

ENKÄT HELSINGFORS

Bara den som lyssnar förstår

Kyrkan i Helsingfors genomför en bred webbenkät 15–30 april. Helsingforsborna uppmanas ta ställning till nya linjedragningar och förändringar inom huvudstadens församlingar. Medlemmarna har också möjligheten att berätta vad kyrkan kunde göra för att förenkla människornas vardag. Enkäten görs anonymt och tar cirka tio minuter att fylla i.

Enkäten hittas under adressen kyrkanistan.fi.

DOP HELSINGFORS OCH VANDA

Välkommen på dop

Söndagen den 24 april firar församlingarna i Vanda och Helsingfors dopdag.

Såväl små som äldre barn kan döpas utan att familjen behöver ställa till dop själva. Församlingarna bjuder på en vacker miljö för händelsen och kaffe med tårta efteråt. Släkt och vänner är också hjärtligt välkomna.

Kontakta er egen lokalförsamling och kom överens om i vilken av de utvalda kyrkorna ni vill att dopförrättningen sker.

Mera info på adressen kastepaiva.fi.

LOGO FMS

Kyrkfönster blev ny logo

Finska Missionsällskapet har fått en ny visuell profil. Den nya logon föreställer Missionskyrkans rosettfönster och den röda färgen påminner om Missionskyrkans tegelröda ytterväggar.

Organisationen har också fått nytt namn för internationellt samarbete. Utomlands kommer Finska Missionsällskapet i fortsättningen heta Felm.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Lugnt och rökfritt klassläroplan från Vasa önskar hyra två i Helsingfors. Tel: 050-4618117 Kent

Önskas hyra. Studielägenhet i närheten av Arabiastranden för 2 skötsamma Praktikum studeranden från Tenala. Fr.o.m 1.8.2016. Ta kontakt med Lotta Lindgren 0400-370343 eller lotta.lindgren@mhl-trans.fi

Arbetande ekonom och socialarb.studerande söker lägenhet i centrala H:fors från mitten-slutet av maj. Tel: 0503409973

Behöver ni bostadsvakt i Helsingfors med omnejd för 1-2 månader mellan juni och augusti. Orsak: Idrottstränig i södra Finland. jan@korkman.fi 0500 217112

KÖPES

Önskas köpa: landmotorer och kultändare. Tel: 0405090640

DIVERSE

Glad och snäll extra-mommo eller barnvakt sökes till våra pojkar 2 & 5 år i Ulrikasborg, Hfors. Vänligen ring 0400501624/Ulrika.

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej service-boende. 050 5903780 må-to 9-12.

Möblerad 4r+k+balk. i Norra Hagalund, 2 wc, stort vardrum, bra bussförb. till H.fors. ~1.5-28.8.2016. Uthyr i andra hand, 1600/mån + el. Tel:0408221639

Uthyrres möblerad 2r+kv+b+inglasad balkong i Vasa centrum till skötsam person under sommaren, 1.5-31.7 (kan diskuteras). Ring Victoria 0503651609

DOMKAPITLET

Kyrkoherdetjänsten i **Mariehamns församling** har inom utsatt ansökningstid inte fått någon sökande. Kyrkoherdetjänsten i **Sjundeå svenska församling** har inom utsatt ansökningstid sökt av tf kyrkoherden i samma församling **Tom Bergman**.

Tjänsten som **stiftssekreterare för församlingsdiakoni vid Domkapitlet i Borgå stift** har inom utsatt ansökningstid sökt av diakon **Ann-Christine Wiik**, diakonissan i **Matteus församling Cecilia Forsén**, tf diakonissan i **Sibbo svenska församling Ann-Lis Biström** och barnträdgårdslärare **Daniela Spring**.

Att vara pilgrim för en dag

”Livet börjar där din trygghetszon slutar” är ett ofta förekommande visdomsord i vår tid. I Hangö svenska församling och Ekenäsnejdens svenska församling bjuder vi in till meditativa vandringar. Vi ger oss själva möjlighet att, under ett par timmar och i vår egen miljö, uppleva ett personligt andrum såväl som gemenskap i delande.

Vandringen har alltid ett tema och den yttre ramen är den Heliga Birgittas bön: ”Herre! Visa mig din väg och gör mig villig att vandra den.”

Vi gör regelbundna stopp för korta reflektioner och vissa sträckor går vi i tystnad. Vi har alltid en ledare som håller oss samlade och med kors på ryggsäcken visar vi att vi är just en grupp pilgrimer på vandring. Det vi delar med oss av, genom tankar och i samtal, låter vi respektfullt stanna i gruppen.

Den första vandringen sker söndagen 1.5 med start kl. 15.00 från Hangö kyrka till Täcktom kapell. Vi inleder vandringen med en andakt i Hangö kyrka och avslutar med en mässa i Täck-

PILGRIMSVANDRINGEN ERBJUDER både personligt andrum och delandets gemenskap. FOTO: ARKIVBILD

tom kapell kl. 18.00. Ledare är **Anders Laxell**.

Den andra vandringen sker torsdagen 19.5 med start kl. 10.00 från Täcktom kapell mot Lappvik via Tvärminne. I Lappvik kyrka möter vi pilgrimer från Ekenäsnejdens svenska församling som kommer vandra-

de från Ekenäshället.

I Lappvik äter vi en måltid tillsammans och firar en gemensam mässa.

Kaplanerna **Monica Cleve** från Ekenäs (telefon 044 7553627) och **Margareta Puiras** från Hangö (telefon 040 5145176) är medvandrarare.

■ MARGARETA PUIRAS

FLYKTINGDAG

MED HÅKAN SANDVIK

Lö 14.5. kl 10.30 – 16.30 Kredu, Nykarleby

- Flyktingläget i Mellanöstern och Afrika
- Flyktingmottagandet och integrationen i Sverige
- Hur bemöter jag en flykting? Vad kan jag göra?

Föreläsningarna är gratis

Möjlighet till lunch och kaffe, 15€
Lunchbokningar senast 9.5 till
info@kredu.fi / 06-7889400
För mer info www.kredu.fi
Arr: Kredu &
Förbundet Kyrkans Ungdom

Leschehemmet

Ett svenskspråkigt servicehem, i havsnära jugendmiljö, i södra Helsingfors

Hemmet erbjuder tryggt boende med utbildad svenskspråkig personal dygnet runt. Kosthållet förestås av en egen matglad kock.

Vi erbjuder även sjuksköttjänster, läkarmottagning, fysioterapi, frisör och fotvård samt olika aktiviteter. För kortare perioder erbjuds intervallvård.

Kontakta föreståndare Lisbeth Blomqvist för mera information, 040 582 8442
e-post: info@leschehemmet.org
adress: Villagatan 3, 00150 Helsingfors
hemsida: www.leschehemmet.org

Missionsfest med flyktingtema i Ekenäs

Den 14 maj bjuder Finska Missionsällskapet in till missionsfest i Ekenäs i form av ett heldagsseminarium med temat ”på flykt”, i samarbete med Ekenäsnejdens svenska församling.

Miljontals människor är på flykt idag – från krig, förföljelse, fattigdom och katastrofer, men också från Gud. Hur kan kyrkan trygga dessa personers människovärde och ge dem nytt hopp? Hur kan vi förhindra att nya flyktingkriser uppstår? Hur kan du delta i detta arbete? Bland annat dessa frågor aktualiseras vid seminariet.

Dagen inleds klockan tio i

SVANTE LUNDGREN talar i Ekenäs under rubriken Mellanöstern brinner – flyktingvägens orsaker. FOTO: ASSYRISKA RIKSFÖRBUNDET

Ekenäs församlingshem och avslutas med en kvällsmäsas klockan 18.30 i Ekenäs kyrka. På programmet finns både föredrag, samtal i mindre grupper och paneldiskussioner. Fritt deltagande i alla programpunkter.

Anmälan fram till 9 maj. Anmälningar för maten tas emot av pastorskansliet i Ekenäs per telefon (019) 2411 060 vardagar kl. 9-13 eller per e-post ekenasnejdens.forsamling@evl.fi. Sista anmälningsdag är 9.5.2016.

Följ Missionsfesten på Facebook: <https://www.facebook.com/missionsfest/>

MEDVERKANDE PÅ MISSIONSFESTEN

• **Teologiedoktor Svante Lundgren** är docent i juridik vid Åbo Akademi, Mellanösternexpert och ansvarig för utbildning och publikation vid Assyriska riksförbundet i Sverige.
• **Heidi Juslin-Sandin** är programchef vid Finlands Röda Kors och involverad i arbetet med asylsökande.

• **Pastor Rolf Steffansson** är vice verksamhetsledare vid Finska Missionsällskapet och direktör för sällskapets utrikesarbete. Han har själv varit missionär i Tanzania.
• **Pastor Pia Kummel-Myrskog** är chef för Finska Missionsällskapets kyrkliga arbete utomlands och har själv arbetat i Venezuela.

• **Filosofiedoktor Pia Rintne** arbetar som utbildare i global fostran. Hon är den tredje generationen i sin familj som arbetar för Finska Missionsällskapet och har ett förflutet som missionsnärskare.
• **Ann-Katrin Store** är avdelningsskötare vid Vasa Centralsjukhus och har

mångårig erfarenhet av mission i Senegal. Senast ansvarade hon för att bygga ett sjukhus.
• **Monica Cleve** är kaplan i Ekenäsnejdens församling och har bott många år i Egypten.
• **Anders Lindström** är kyrkoherde i Ekenäsnejdens församling.

INKAST FREDRIK PORTIN

Teflon dödar det goda samtalet

EN VÄXANDE tendens i samhället är att politiker kan göra stora, rent av vulgära klavertramp, utan att det har några följder för politikern själv. Det yttersta uttrycket för detta ser vi i den republikanska presidentkandidaten i USA Donald Trump.

Trump har lyckats kombinera en främlingsfientlig, pro-marknadsekonomisk, nationalistisk retorik kring en hybris om den egna förträffligheten. Utifrån denna hållning uttalar han den ena förolämpande och rent av farliga åsikten efter den andra. Men oberoende av hur stor kritik han väcker verkar den inte beröra honom nämnvärt. Tvärtom har hans popularitet ökat och det är möjligt att republikanerna väljer honom till sin presidentkandidat.

TRUMP är en ytterlighet men vi kan även se samma tendens bland finländska politiker. Sällan har finländare i sådan utsträckning kritiserat en sittande regering. Demonstrationer har blivit både vanligare och större, och flera av kyrkans företrädare har väckts ur sin politiska slummer och aktivt kritiserat regeringen för sin ofta icke-humana politik. Om en sådan kritik hade svept över det annars så fogliga Finland för några år sedan skulle jag ha trott på omval. Nu skakar politikerna bara av sig kritiken och upprepar istället sitt numera slitna mantra: vi måste få Finlands ekonomi igång igen (ett eko från Trumps slogan "Make America great again!").

POLITIKERNA VERKAR ha fått ett lager av teflon över sig som hindrar kritiken från att fastna. Men kan vi inte se denna tendens i kyrkans liv också?

Under en lång tid har många av oss lurats att dela in kristna i konservativa och liberala grupperingar (en indelning som antagligen får förnyad synlighet i och med kommande diskussioner om kyrkans äktenskapsteologi). Denna indelning har ofta använts som orsak för att avvisa den andres kritik av den egna teologin. Identifikationen med endera gruppen används då som en orsak varför ett kärleksfullt samtal utanför den egna grupperingen kan undvikas och likt många av dagens politiker tar man då på sig en rustning av teflon som gör att ingen kritik någonsin kan fastna.

JAG TROR ATT kyrkans liv inte främst kännetecknas av rätt lära utan av en brokig skara olikänkade människor som i kärlek möts vid ett och samma altare. Kyrkan som bäst är alltså ett alternativ till politiskt teflon. Men i den mån kristna anammar det politiska teflonet är vi del av samma verklighet som Donald Trump. Jag vill inte ha det så och med Guds hjälp kan vi gemensamt motarbeta den verkligheten.

Fredrik Portin är präst som försöker bli teolog.

GUD ANDROGYN

Vår Gud

Gud vår Hen har varit på tapeten från 1860-talet, men då talades det inte om Hen utan det var fråga om att är kvinnan en människa eller måste man kalla henne något annat. Nämligen i Moseboken talas det om att Gud tog ett revben av mannen och formade det till att bli kvinna. Slutsatsen var den att då hon föder manliga avkommor och kvinnliga så måste hon nog vara människa också hon. Då blir slutsatsen den att också Gud är lik mannen och kvinnan. Och då Gud är lik båda människorna så måste det nya ordet för Gud vara Hen, då man syftar på Gud, Hen allsmäktige, hela universiums skapare.

Hen har varit på tapeten några år och den benämningen passa ytterst bra på Gud. Hen är benämning på manlig han och kvinnlig hon. Då blir han-hon-hen, och då det är fråga om att Gud=Hen.

RALF W. BÄCKSTRÖM
Esbo

”Men i den mån kristna anammar det politiska teflonet är vi del av samma verklighet som Donald Trump.”

Hagaro Pensionärshem i Norra Haga, Helsingfors
Är du i behov av serviceboende.
Hos oss bor du tryggt, med svenskspråkig personal dygnet runt. Vid behov har vi tillgång till läkare dygnet runt.
Kontakta oss så berättar vi mera eller besök oss.
Föreståndare Carola Aspholm-Backman
tel. 050 572 4216
anträffbar vardagar kl.9-15
www.hagaro.net

STENHUGGERI LEVANDER
-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvring
-rätning
-slipning

-EN MINNESVÄRD VISAR VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Nu börjar Bustersäsongen

Buster
Kom och bekanta er med årets nyheter!
NYMOTORS
06-7815000
Vagnsmakarevägen 19, Jakobstad • Tfn 06 781 5000 • www.nymotors.fi

Fönster för alla behov!

Exellent erbjuder PVC-fönster till bland annat egnahemshus, villor, garage, hallar och djurstall. Leverantör är en av Europas främsta fönstertillverkare.

PVC-fönster?

- energieffektiva
- förmånliga
- lättskötta
- två sidor att tvätta
- hållbara

Hemleverans i hela Finland via web-shoppnen: www.exellent-ikkunat.com

UTERUM OCH FASADVÄGGAR. Bygg ditt eget uterum i datorn – läs mera på www.halle.se

Halle Fritid för sommaren
Halle Mertid för vår, sommar och höst
Halle Alltid för vår, sommar, höst och vinter

Oravais Exellent Trading Karlebyvägen 115, F-66800 ORAVAIS
Tfn: +358 400 340 093, E-mail: info@exellent.fi, www.exellent.fi

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

BÖN FÖRETAGARE

”Jag valde inte medvetet mellan barn och karriär. Den lösningen gav Skaparen åt mig.”

Marimekkos förra vd Kirsti Paakkanen talar om ett bedjande liv i Me Naiset.

SNABBA FÖRÄNDRINGAR

Bara varannan är lutheran

Kyrkan måste vakna och se hur snabbt allt förändras. Det gäller särskilt i Helsingfors, konstaterar **Seppo Simola**, kommunikationsdirektör för Helsingfors församling och chefredaktör

för Kirkko ja Kaupunki. I sin ledare noterar han att snart bara varannan helsingforsare är lutheran. Sedan 1995 har andelen lutheraner sjunkit från 72,3 procent till 55,68 procent av huvudstadens svenskspråkiga tillhör kyrkan jämfört med 62 procent på finskt håll.

En psalmbok att växa i

Det sker ett under i världen
var gång ett barn blir till.
Genom det växande livet
möter vi Skaparens bild.

Psalmbokens tilläggshäfte nr 878 v.1

”Jag ville skapa en bild för alla åldrar. Orden på bokens baksida, ’Sjung om himlen, jorden och havet’, sammanfattar mina tankar kring omslaget. Bilden är som musik: virvlande, nära och livskraftig – den är himmel, jord och hav.”

Johanna Öst Häggblom, formgivare av omslaget till nya psalmboksutgåvan. Med sonen Mio i famnen.

Visste du att...

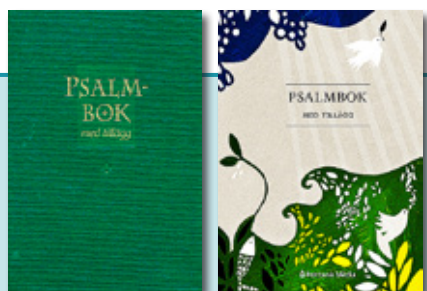
Jag lyfter ögat mot himmelen av Johan Ludvig Runeberg är en av de mest använda och älskade barnpsalmerna – fortfarande. Men det roliga är att en finlandssvensk och en rikssvensk skulle bli väldigt förvirrade om de satte sig ner för att sjunga den tillsammans. Vi använder nämligen helt olika melodier! Var och en lika övertygad om sin.

Den melodi som vi vant oss vid skrevs 1867 av Rudolf Lagi medan Oskar Lindberg skrev rikssvenskarnas melodi 1917. Lagom till första advent 2016 får den senaste psalmboken från 1986 ett tillägg med 147 nya psalmer.

Gilla Fontana Media på Facebook – håll dig uppdaterad om de nya psalmerna!

Den nya psalmboksutgåvan med tillägg utkommer i augusti/september. Församlingarnas grundbeställning ska vara inne senast 30.4.

Det var en gång en dansk, en norsk och Bellman som träffade Jesus. ”Jag har så ont i ryggen, snälla hjälp mig!” sa dansken. Då botade Jesus honom. ”Jag har så ont i tanden, hjälp mig!” sa norrmannen. Och Jesus botade honom också. Sen gick Jesus fram till Bellman, för han såg också ut att ha ont, och frågade: ”Du ser så sjuk ut, vill du ha hjälp?” ”Nej tack! Jag har en hel vecka sjukledigt kvar”, sa Bellman.